

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

**A MAGYAR
FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG**

HIVATALOS LAPJA

15. évfolyam 1. szám

2010. május

Kiadja a MAB Titkársága

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság
2010. január 22-i, február 12-i, február 26-i, március 26-i és április 30-i üléseinek
határozatai, véleményezések, tájékoztatások

TARTALOMJEGYZÉK

TÁJÉKOZTATÁSOK	4
MAB belső visszacsatolási kérdőív, összegzés.....	4
A Magyar Tanácsadó Testület ajánlásai	6
Az ODT és MAB részvétele a 4.1.4 TÁMOP projektben	6
„A MAB-ról – a kályhától az elveken át a gyakorlatig”	7
EHEA miniszteri értekezlet	9
A Budapest-bécsi Deklaráció az Európai Felsőoktatási Térségről	10
MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK.....	13
Elnöki beszámoló a MAB 2009. évi tevékenységéről	13
Főtitkári beszámoló - A MAB Titkárság tevékenysége 2009-ben.....	22
MAB javadalmazások.....	26
MAB SzMSz módosítás.....	26
A MAB munkaterve – 2010–2012.....	26
A MAB állásfoglalása és javaslatai az egyetemi tanári pályázatok véleményezéséről	33
Egyetemi tanári pályázatok véleményezése - A komplex dokumentum frissítése	34
Egyetemi tanári pályázatokról hozott MAB döntések	34
SZEMÉLYI HÍREK.....	35
A MAB testületének tagjai 2010-2012	35
A MAB elnökségének megválasztása.....	35
Tanácskozási jogú tagok	35
Tudományterületi és egyéb bizottságok.....	36
Agrártudományi Bizottság	36
Bölcsészettudományi Bizottság	37
Hittudományi Bizottság	37
Műszaki Tudományi Bizottság	38
Művészeti Bizottság.....	39
Orvostudományi Bizottság	39
Társadalomtudományi Bizottság	40
Természettudományi Bizottság.....	41
Nem tudományterületi állandó bizottságok	42
Minőségfejlesztési Bizottság	42
Pedagógusképzési Bizottság	42
Doktori Bizottság.....	43
Egyetemi Tanári Bizottság.....	44
Stratégiai és Nemzetközi Bizottság.....	44
Etikai és Összeférhetlenségi Bizottság.....	45
Állandó meghívottak, tanácskozási jogú tagok a plénumban	45
Változás bizottságokban	46
Delegálás a Felülvizsgálati Bizottságba.....	46

Változás a PPKE intézményakkreditációs Látogató Bizottságában.....	46
Változás a Műszaki Tudományi Bizottságban.....	46
Változás a Művészeti Bizottságban.....	46
Változás a Társadalomtudományi Bizottságban.....	46
Változás a Műszaki Tudományi Bizottságban.....	46
Változás a Pedagógusképzési bizottságban.....	46
Az intézményakkreditáció 6. etap (2009/10) LB jelentéseinek ad hoc bizottságai.....	47
INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS HATÁROZATOK.....	48
Intézményakkreditációs jelentések.....	48
OR-ZsE intézményakkreditációs jelentése.....	48
DOKTORI ISKOLÁK.....	48
Doktori iskolák létesítésének mesterképzési feltételei (elvi állásfoglalás).....	48
Állásfoglalás a művészettudományok területén folytatható elméleti mesterképzések és az azokra épülő, PhD fokozatot adó doktori iskolák követelményrendszerének kialakításához.....	49
Doktori iskolákról született döntések.....	50
Akkreditált doktori iskolák.....	50
Nemzetközi közös doktori képzés (pontosítás).....	51
Törzstagai megfelelés módosítása.....	51
SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK.....	52
<i>Nem támogatott</i> alapszak képzési és kimeneti követelmények.....	52
<i>Támogatott</i> mesterszak képzési és kimeneti követelmények.....	52
<i>Nem támogatott</i> mesterszak képzési és kimeneti követelmények.....	52
<i>Támogatott</i> alapképzési szakindítási kérelmek.....	52
<i>Nem támogatott</i> alapképzési szakindítási kérelmek.....	52
<i>Támogatott</i> mesterszakindítási kérelmek.....	53
<i>Nem támogatott</i> mesterszakindítási kérelmek.....	55

TÁJÉKOZTATÁSOK

MAB belső visszacsatolási kérdőív, összegzés

A MAB működésére vonatkozó belső visszacsatolás eredményeinek elemzése (2009.)

1. A mérés előzményei

A MAB tagok körében a 2007-ben végzett SWOT elemzési adatlap válaszainak feldolgozása alapján 2008-ban készült kérdőíves mérés a MAB belső minőségbiztosításának részeként a MAB működésének fejlesztését célozta meg. A megkérdezés kiterjedt a plénum tagokra (2008. október 2-3. plénumülés idején) a MAB titkársági munkatársaira, valamint a külső partnerekre (MRK - felsőoktatási intézmények vezetői, ODT, DOSZ, HÖÖK).

A 2008. évi mérések tapasztalatai alapján 2009-ben egy részletesebb kérdőív került kialakításra. (1. melléklet)

Az új felmérést a MAB 2009. októberében végezte el. A megkérdezés kiterjedt a plénum tagokra, valamint a MAB titkárságára. A kérdőívet összesen 36 fő (23 plénum tag és 13 titkársági munkatárs) töltötte ki.

2. A mérés eredményei

Az 1. mellékletben szereplő kérdőív kérdéseire egy 1-5 (1 leggyengébb – legrosszabb – egyáltalán nem, 5 legerősebb – legjobb – nagyon) terjedelmű skálán volt mód az értékelésre. A kérdőív kitöltése anonim volt. A kérdőívek feldolgozása EvaSys program segítségével történt.

A kitöltött kérdőívek együtt tekintett (plénum + titkárság) eredménye alapján a MAB működésének **erősségei** a következők:

- a MAB titkárság felkészültsége;
- a MAB titkárság elkötelezettsége;
- a MAB titkárság működése.

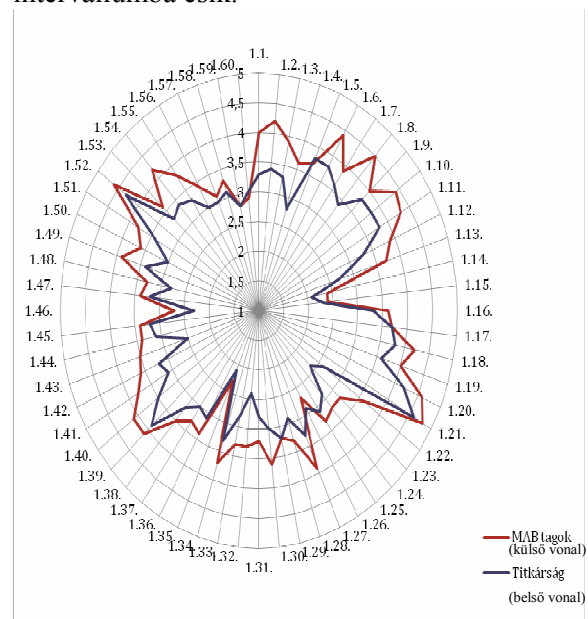
Fejlesztendő területekként jelölhetjük meg a kérdőív eredménye szerint:

- a MAB tevékenysége közvéleményben való megítélésének javítása;
- a MAB tevékenysége média jelenlétének fokozása;
- a KÁB tagok és a külső szakértők felkészítésének fejlesztése;

- a MAB elfogadottságának növelése az OKM részéről;
- a MAB finanszírozottságának javítása;
- a MAB akkreditációs követelményei áttekinthetőségének javítása;
- a döntés-előkészítés megalapozottságának fejlesztése (ügyszám, időgazdálkodás).

A részletes elemzés után összehasonlító diagram készült, mely a MAB tagok és a titkárság munkatársai véleményeinek hasonlóságait és különbségeit szemlélteti (ld.: 1. számú ábra).

Az ábráról leolvasható, hogy a titkárság munkatársai szervezetüket kritikusabban értékelik. Lényeges eltérésekként azokat a kérdéseket kezeltük, amelyeknél az átlageltérés a 0,8 – 1,1 intervallumba esik.

1. ábra: A MAB tagok és a titkárság által adott válaszok összehasonlítása

Lényeges megítélésbeli eltérések a következő területeken mutatkoznak:

- 1.2. a MAB szervezeti felépítése;
- 1.4. a plénum döntéseinek objektivitása;
- 1.8. a MAB szerepvállalásának megítélése a felsőoktatás-politika formálásában;

- 1.13. a MAB politikai tényezők befolyásától való független működése (jogosítványaira, létére vonatkozóan);
- 1.22. és 1.23. a KÁB tagok és a külső szakértők felkészítése (tréningek, munkaértekezletek);
- 1.32. a MAB tekintélye, elfogadottsága az OKM részéről; (a titkárság tagjai ezt gyengébbnek látják);
- 1.43. a MAB akkreditációs követelményeinek áttekinthetősége.

3. A MAB működésére vonatkozó 2008. és 2009. évi mérések összehasonlítása

A 2008. és a 2009. évi mérési eredmények **összehasonlítása** alapján megállapítható, hogy a két mérés **közel azonos eredményt** hozott. Mind a két mérés esetében a **MAB erőssége** a titkárság felkészültsége, elkötelezettsége, a titkárság működése. A kitöltött kérdőívek alapján megállapítható, hogy a MAB vezetésének megítélése is pozitív, a vezetés megfelelően működteti kapcsolatrendszerét, képviseli a szervezet érdekeit, folyamatosan kutatja a jelenlegi és jövőbeli elvárásokat, igyekszik megfelelő munkafeltételeket biztosítani.

Mind a két mérés eredményeinek elemzése alapján **fejlesztendő területnek** jelölhetjük meg a MAB finanszírozását, a titkárság leterheltségének javítását, a MAB tekintélyének, elfogadottságának fokozását, valamint az infrastrukturális ellátottság javítását. Tekintettel arra, hogy a 2009. évi mérés során részletesebb kérdőív került kialakításra, így a fejlesztendő területek között megjelent a MAB média jelenlétének erősítése, a külső szakértők felkészítésének fejlesztése, valamint a MAB akkreditációs követelmények áttekinthetőségének javítása.

4. Értékelés és következtetések

A 2009-es kérdőív az előző évinél részletesebb volt. Néhány új kérdés a válaszadók egy része számára kicsit szokatlannak, esetleg idegennek tetszhetett, mégis, az eredmények alapján azt mondhatjuk, hogy érdemes volt bővíteni a kérdéssort. Az eredmények támpontul szolgálnak a MAB vezetése számára a működés belső megítéléséhez (és persze annak fejlesztéséhez), még akkor is, ha tudjuk, hogy a válaszok olykor nem annyira kézzelfogható objektivitást, hanem „csak” szubjektív megítélést tükröznek.

Ez azonban az ilyen jellegű kérdőíves megkérdezések sajátsága.

A fejlesztendő területek meghatározása mindenképpen segítheti a MAB munkáját. Vannak persze olyan területek, mint a MAB finanszírozottsága, vagy a MAB-nak az OKM általi elfogadottsága, amelyek külső korlát jellegűek, hiszen ezekre a MAB csak korlátozott ráhatással bír. Azokon a területeken azonban, mint az akkreditációs követelmények áttekinthetőségének javítása, a szakértők felkészítésének erősítése, a döntés-előkészítés megalapozottságának fejlesztése, stb. célszerű minőségfejlesztési projekteket elindítani a belső minőségbiztosítási kör bezárása, a MAB működésének javítása érdekében. A feldolgozási eredmények tehát a plénum általi megtárgyalás után és annak fényében belső minőségfejlesztési lépések, intézkedések tervezésének és megtételének alapjául kell szolgáljanak.

A méréseket ugyanezzel a kérdőívvel célszerű 2010. végén is elvégezni, részben azért, mert 2010. februárjától újjáalakult testület kezdi meg munkáját, részben azért, hogy a már addig kialakított és megtett működés fejlesztési intézkedések is értékelhetőek legyenek. A belső visszacsatolást – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – a MAB partnerei körében végzett külső visszacsatolási megkérdezéssel célszerű kiegészíteni.

2009. január 18.

Veresné Dr. Somosi Mariann, intézetigazgató,
dékánhelyettes (ME)
Dr. Varga Emilné Dr. Szűcs Edit, tanszékvezető,
dékán (DE)
Szántó Tibor, főtitkár (MAB)

Mellékletek:

1. melléklet – A minőségértékelő kérdőív
2. melléklet – A MAB tagok által kitöltött kérdőívek eredménye
3. melléklet – A MAB Titkárság által kitöltött kérdőívek eredménye
4. melléklet – A MAB tagok és a titkárság által kitöltött kérdőívek eredményeinek összehasonlítása
5. melléklet – A MAB tagok válaszainak adatai
6. melléklet – A titkárság válaszainak adatai

A mellékletek a MAB honlapján olvashatóak (www.mab.hu)

A Magyar Tanácsadó Testület ajánlásai

A MAB Magyar Tanácsadó Testülete 2009. december 11-i ülésén részletes vitában kiérlelve a következő ajánlásokat fogalmazta meg a MAB számára:

- 1) A 2009. decemberi Ftv. módosítás fényében nem látszik biztosítottnak, hogy a MAB jobban tudna dolgozni, minőségbiztosítási tevékenysége erősödhetne. A MAB tekintse át a jogszabályi helyzetet, s ha szükségét látja, tegyen javaslatot a törvény módosítására.
- 2) A felhasználói szféra képviselője a MAB-ban sajnos igen gyenge. Ennek javítására a MAB kezdeményezze törvényi, jogszabályi biztosítékok kialakítását.
- 3) A HÖÖK szerepét felül kellene vizsgálni, s a felelősségvállalási képességgel, motiváltsággal, munkateljesítménnyel arányosan kell megállapítani jogosultságait is. A HÖÖK által kezelt pénzek felhasználásának ellenőrzési mechanizmusai is áttekinthetők. A MAB e téren is lépjen fel kezdeményezőleg a jogalkotó felé.
- 4) A MAB a jövőben is törekedjen a felhasználói szférával való aktív kapcsolattartásra és visszajelzéseinek szervezett begyűjtésére.
- 5) A MAB folytassa, illetve szélesítse ki a felhasználói, ipari partnerek akkreditációs munkába való bevonásának megkezdett gyakorlatát.
- 6) A MAB szorgalmazza, hogy a felhasználói szféra fogalmazza meg a magyar felsőoktatással szembeni elvárásait, igényeit.
- 7) Az intézményakkreditáció során az intézményi szervezeti-szervezési vonatkozásokra is koncentrálni kell, ilyen szakember is legyen az LB-kben.
- 8) A MAB által felkért külső szakértők ha jó értelemben is, de az akkreditációs munka szempontjából amatőrök. Az akkreditációs professzionalizmust a MAB titkársági ap-

parátusa révén kell biztosítani. A látogató bizottságok munkájában az LB tagok mellett minden esetben vegyen részt egy titkársági munkatárs, az akkreditációs szabályok és követelmények érvényesítésének felelősségével.

- 9) A ciklikus akkreditációs értékelések közötti időszakban az intézmények illetve a képzési programok minőségének monitorozása szükséges. A MAB dolgozza ki ennek eljárását és módszertanát. Az intézményi szintű monitor vizsgálat egy évenként kitöltendő tömör kérdéssor segítségével is megvalósítható.
- 10) A MAB tekintse át a Bologna-átmenet kapcsán kialakult szakszerkezetet, s vizsgálja meg a mesterszakok közötti tényleges szaktávolságokat, s a mesterszakok burjánzása megállításának lehetőségét. A szakalapításokban az erőforrás-vezéreltség hátterbe szorítása szükséges. A MAB tegyen javaslatot arra, hogyan lehet feleslegessé, idejétmúlttá vált szakokat (képzési és kimeneti követelményeket) megszüntetni.
- 11) A MAB tekintse át szakakkreditációs követelményrendszerét. Törekedjen a minőségi követelmények magas szinten tartása mellett a követelmények egyszerűsítésre. A programszintű vizsgálatokban a MAB helyezze át a hangsúlyt a bemenet felől a kimeneti tényezők értékelésére.
- 12) A minőségkultúra elterjesztése érdekében szemléletváltásra van szükség az intézményeknél. A MAB követelményeinek alakításával, s aktívabb kommunikációs tevékenységgel segítse e szemléletváltás megvalósulását.
- 13) A MAB rendszeresen értékelje tagjainak aktivitását (plénumüléseken való részvétel, hozzászólások, bizottsági és bírálói munka).

Az ODT és MAB részvétele a 4.1.4 TÁMOP projektben

Bazsa György, a MAB elnöke a 2010. január 22-i plénumülésen elmondta, hogy a MAB a pályázati lehetőségből is ki volt zárva, egyelő-

re sajnos nem sikerült azt sem elérni, hogy a MAB intézményesen részt vehessen a projekt megvalósításában.

„A MAB-ról – a kályhától az elveken át a gyakorlatig”.

Bazsa György tájékoztatója az új MAB testület számára a MAB működéséről

A felsőoktatás eredendően, természeténél fogva minőség- és teljesítményelvű rendszer. A legtehetségesebb fiatalok kerülnek be, (többnyire) a legtehetségesebb végzettekől lesznek oktatók/ kutatók, s (többnyire) a tudományos teljesítményben kiemelkedők közül a professzorok. Ez lényegében így működött addig, míg a szféra el nem kezdett expandálni, és más, nem csak kiválósági szempontok el nem kezdtek érvényesülni az önmegevalósítás folyamatában. Ez az USA-ban következett be először, és ekkor ott, bő évszázaddal ezelőtt, az **akkreditáció, a minőséghitelesítés** formájában működni kényszerült és kezdett a szféra önvédelmi mechanizmusa – az érték, a minőség, a teljesítmény védelme, elismerése és megmutatása érdekében. Ez az akkreditáció forrása és máig egyik meghatározó eleme. (A Humboldt-i kutatóegyetemi filozófiában, amíg csak ilyenek vannak a rendszerben, erre nincs szükség.)

Ennek hazai bevezetését és működtetését a rendszerváltás után a magyar felsőoktatás is fontosnak tartotta, mert a száz évvel korábbi helyzet itt is kialakulni látszott. És rövid idő alatt ki is alakult – az elitképző magyar felsőoktatás igencsak kibővült és a tömegoktatás (sőt az üzleti vállalkozás) is meghatározó lett benne. Az akkreditációt a törvényhozás a szféra integráns részévé tette és a (mai néven) MAB elkezdte működését. A MAB nálunk is a felsőoktatási autonómia része, egy közös elem az intézményi autonómiákból. Bár egyre erősebb az európai tendencia, hogy az önminősítés mellett (ha nem is helyett) a felhasználói szféra (az angolban tágran értelmezett stake holders) szempontjai is érvényesüljenek. Erre újabban itthon is törekszünk, ám ma még mindkét oldalon csak mérsékelt elszántsággal és elfogadottsággal.

Alapelvként máig érvényes: az akkreditáció a felsőoktatásban „**minőséghitelesítés**”, ami a minőség értékelésén, részben fejlesztésének segítésén nyugszik, és azt állapítja meg, hogy egy tevékenység (szak, előterjesztés) elér-e – vagy nem ér el – egy minőségi küszöbszintet, aminek alapján hitelesnek, azaz akkreditálnak nevezhető.

A Bolognai Nyilatkozatból kinövő Európai Felsőoktatási Térség folyamatosan erősödő komponense a minőségügy, aminek fontos

eredménye az ESG (*European Standard and Guidelines of Quality Assurance in Higher Education*) és főleg annak terjedő gyakorlata. Az már országonként különbözik, hogy az akkreditációnak milyen (jog)következménye van. Lehet egyszerűen csak cím (elismerés), ami a ma erősödő piaci versenyben nagy előnyt jelent, de nem feltétele a működésnek. Van viszont (ellen)példa arra, hogy ennek hiányában el sem indítható egy program, mint pl. nálunk a doktori iskola. Van, ahol az akkreditáció automatikusan indítási/működési jogot jelent, de ha nem kap valami akkreditációt, egy hatóság (állami szerv) ettől függetlenül jogosítványt (de nem akkreditációt!) adhat ki. Vagy e nélkül ugyan indítható, de nem jár hozzá állami támogatás. Ahány ház, majdnem annyi szokás. De akárhány szokás: a felsőoktatás minősége elsődlegesen és meghatározóan nem a különféle akkreditációkon, hanem az intézmények tevékenységén, minőségfelfogásán és gyakorlatán múlik. Ezt az akkreditáció segíti, értékeli, minősíti – de a főszerepet át nem veszi.

Mi a MAB és mi nem a MAB?

A MAB az intézmény és programakkreditáció keretében (2. mell.) a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének értékelésére, valamint az intézményi minőségfejlesztési program fejlesztése érdekében tett intézkedések megvalósulásának külső értékelésére és nyomon követésére létrehozott független, országos szakértői testület. Tagjait a jogszabályban előírtak szerinti arányban az MRK, az MTA, a HÖÖK valamint szakmai és társadalmi szervezetek (kamarák, közoktatási szervezet stb.) delegálják, megbízatásuk 3 évre szól. Testületi tagként szakmai munkájukat a MAB SzMSz-ben foglaltak betartásával végzik, e tevékenységükben külső szervezetek (pl. delegálók, minisztérium stb.) által nem utasíthatók. Nem a delegálóikat, nem a munkaadó intézményüket, nem azok érdekeit, hanem ezektől függetlenül a **minőséget** képviselik.

A *MAB nem hatóság*, nem engedélyez, azaz nem ad (*sosem adott!*) ki működési engedélyeket, nem létesít sem intézményt, sem szakot, személyeknek nem adományoz címet, kinevezést stb., és mások által hozott döntéseket sem

von vissza. Bár az adott ügyekben kialakított állásfoglalását, azaz az ügyre vonatkozó szakértői véleményét *határozatok formájában* közli, és azokat indokolja, azok nem közigazgatási értelemben vett határozatok. Velük szemben (először a MAB mellett működő Felülvizsgáló Bizottságnál), majd a közigazgatási hatóság-nál (gyakorlatilag a miniszternél) felülvizsgálóti kérelemmel lehet élni, aminek döntése – a *doktori képzést* kivéve – eltérhet a MAB szakértői véleményétől.

A MAB *nem pályázati iroda*, pl. az egyetemi tanári pályázatokat nem hozzá nyújtják be, hiszen nem a MAB írt ki pályázatot, így azokat nem elfogadja, vagy elutasítja, hanem *szakértői véleményében megállapítja a jogszabályban rögzített – és a MAB által konkrét minőségértelmezéssel „feltöltött”, valamint szakértői sajátosságokat is figyelembe vevő – nyilvános szakmai elvárásoknak való megfelelést, illetve annak mértékét.* Ugyan ezt teszi a többi szakértői véleményezésre hozzá érkező beadványok (*szaklétesítések és indítások, doktori iskolák, intézmény-létesítések*) ügyében is. Adott ügyben kialakított, a véleményezést kérő tudomásra és – *nem személyi ügyekben* – a teljes nyilvánosságra hozott szakértői véleménye *nem azonos* a véleményezési eljárásában szakértőtől írásban kért, *döntést előkészítő, de nem döntő bírálatokkal*, így az utóbbiak automatikus nyilvánosságra hozatala nem kötelező.

A MAB működése

A MAB működése a felsőoktatási törvényen és az arra épülő jogszabályokon nyugszik. Az egyes tevékenységi területek jogszabályi háttére jelenleg nagyon eltérő tartalmú és mélységű.

Az intézménylétesítés nem jelentéktelen ügyben a jogszabályi eligazítás:

12. § (2) Állami elismerést az a felsőoktatási intézmény kaphat, amelyik rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, és az *a)-d)* pontok szerint választható képzési szerkezetben, legalább egy képzési, illetve tudományterületen több szakon

- a) alapképzést,
- b) alap- és mesterképzést,
- c) alap-, valamint mester- és doktori képzést,
- d) mester- és doktori képzést

folytat.

(3) A felsőoktatási intézmény akkor rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, ha – az alapító okiratában meghatáro-

zott feladatai figyelembevételével – a folyamatos működéséhez szükséges személyi feltételek, tárgyi és pénzügyi eszközök, valamint az intézményi dokumentumok rendelkezésére állnak.

(4) A felsőoktatási intézménynek rendelkeznie kell állandó székhellyel, továbbá állandó kutatói, oktatói karral. E rendelkezések alkalmazásában állandó székhely a felsőoktatási alaptevékenység gyakorlásának, valamint a központi ügyintézésnek a helye, feltéve, hogy legalább nyolc évig – a Kormány által meghatározottak szerint – a felsőoktatási intézmény feladatainak ellátásához rendelkezésre áll. A felsőoktatási intézmény állandó oktatói, kutatói karral akkor rendelkezik, ha az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább hatvan százalékát munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja.

Hol van ebben a szövegben a MAB, mint tétel érdemi feladata? A leírt feltételeket a beadványt átolvasva bármely ügyintéző fél óra alatt ellenőrzi, mert tartalmi, minőségi értékelést ez a törvényszöveg nem tartalmaz és nem ír elő. Hacsak nem azt mondja a MAB, hogy „*alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók*” minősége ügyében nyilvános *minőségi és mennyiségi* feltételeket fogalmaz meg, és szakértői véleményében érvényesít. Akkor viszont megkaphatja a vádat: túlterjeszkedik a jogszabályon, az arra jogosultak helyett (mellett) olyat alkot és ez törvénytelen.

Nézzük az intézményi működés kérdését: a MAB ... „munkaterve szerint, ötévenként értékel

ea) a felsőoktatási intézményben folyó képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenységet, azt, hogy a felsőoktatási intézmény mely képzési, illetve tudományterületen, képzési szinten rendelkezik a szükséges feltételekkel, valamint

eb) a képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenység fejlesztésére a minőségfejlesztési programban meghatározott intézkedések megvalósulását.” [Ftv. 109. § (2)]

Csak ennek alapján, további érdemi feltételek, kritériumok, MAB útmutató megfogalmazása és közreadása nélkül az intézmény és programakkreditációt elkezdni sem érdemes.

További példákkal nem illusztrálva a helyzetet, így is érezhető, hogy mind az értékelők, mind az értékelték oldaláról minden tevékeny-

ségi körünkben szükség van egy egységes felfogású, koherens MAB koncepcióra épülő követelmény rendszerre és útmutatóra. Nem ez a kérdés lényege, a vita tárgyát az szokta képezni, hogy ezek megfogalmazása és alkalmazása során mikor lép át a MAB jogalkalmazói hatáskörből jogalkotói funkcióba, s így azt teszi, amire nincs felhatalmazása. A megoldás egy eredendően koherens és eligazító jogszabályi háttér lenne, de ilyen nincs. Vagy alulszabályozott van (lásd a Golgota Főiskola létesítését), és ekkor a MAB, ha nem is jogot, de szabályt alkotni kényszerül, vagy túl-, de legalábbis részletesen szabályozott van, és ekkor a MAB kvázi felesleges. Egy lényeges kérdésben, a doktori iskolák ügyében az 1. sz. melléklet részletesebben tárgyalja a kérdést.

Mivel a MAB-nak törvény szerinti feladatai vannak, ezek végrehajtásához, amit mind az intézmények, mind a „hatóságok” határidőre igényelnek, szabály- és követelményrendszerét, útmutatóit ki, pontosabban csak célszerűen át kell dolgoznia, a hangsúlyt annak következetességére, egységes felfogására, koherenciájára helyezve. Ezt kell a hivatalos közlőnyben és a tárca (s természetesen a MAB) honlapján is megjelenítenünk.

Akkreditáció határozott időre vagy örök időre?

Rendre visszatérő kérdés, hogy az akkreditáció (szinte tartalomtól függően) mennyi időre szól? Mindörökre, mint a diploma, a professzori vagy az MTA doktori cím, vagy határozott időre, mint egy gépjárművezetői jogosítvány vagy műszaki vizsga? A kérdés közel álkérdés, de nem ok nélküli. Nincs ugyanis jogszabályban erről közvetlenül semmi, csak közvetetten annyi, amit az a bizonyos (most már) ötévenkénti MAB értékelés involvál. A MAB utóbbi határozataiban az alapmegállapításon (akkreditáción) túl két elemet jelentet meg: „a jelen minőségi feltételek fennállása esetén” és a (ta-

valy még) nyolc éves ciklusból következő érvényességi időpontot (201X. december 31-ig). Logikus ezek fenntartása, mert az egyszer, csak papíron bemutatott, s a valóságban a helyszínen nem értékelt indításkori személyi és infrastrukturális feltételek (ma) gyakran és gyorsan változnak. A nehezebb kérdés, hogy ezt ki ellenőrzi. A válasz elvileg egyszerű: az intézmény, annak minőségbiztosítási rendszere, végső soron rektora. Ennek ellenére, bármennyire is nehéz, netán bántó megfogalmazni, de ez ma a magyar felsőoktatásban számos – pénzügyi, egzisztenciális stb. – körülmény miatt nem működik úgy, ahogy kellene. A doktori adatbázis ennek követésére rutinszerű, egységes és rendszeres lehetőséget nyújt.

A MAB-nak van éppen elég feladata, hogy az ötéves ciklusokon túl ne gondoljon időközi ellenőrzésekre. De azt az ágazati minőségpolitikának meg kell oldani, hogy a bármikor megjelenő komoly hiányosságokat (volt/van rá példa) észrevegye (FIR), és a korrekciót biztosítsa. Nem a MAB miatt, hanem *a hallgatók, az adófizetők, összességében a magyar felsőoktatás minősége érdekében*. Ha ilyen helyzet a MAB tudomására jut, a törvény szerint hatósági eljárást kezdeményez, és indokolt esetben a korábban megadott akkreditációt (nem vissza-, hanem) *megvonja*. Amiről tudja, hogy nem megfelelő minőség, ahhoz nem adhatja a nevét. Más adhatja, a MAB nem.

S végül kérjük meg az OKM-et, hogy minden hatósági működési engedélyt kapott ügy (intézmény, szak) mellett jelenjen meg a nyilvánosság számára: a MAB a törvényben előírt szakértői véleményében *támogatta*, vagy *nem támogatta* azt. Így világosan elkülönül a szakmai alapon megítélt *minőséghitelesítés* (akkreditáció) és a *hatósági döntés*.

Bazsa György
Debrecen, 2010. február 24.

EHEA miniszteri értekezlet (Budapest-Bécs, 2010. márc. 11-12.)

A MAB-honlapon és a sajtóban is olvasható az értekezleten született alábbi dokumentum. Új tag: Kazahsztán. A harmonizációs törekvések húzó ága a minőségbiztosítás, érdemi koordi-

nációs eredmények itt láthatóak csak, a többi területen nem olyan eredményes és intenzív a párbeszéd.

A Budapest-bécsi Deklaráció az Európai Felsőoktatási Térségről

	Budapest Vienna Declaration on the European Higher Education Area	Budapest-bécsi Deklaráció az Európai Felsőoktatási Térségről
1	We, the Ministers responsible for higher education in the countries participating in the Bologna Process, met in Budapest and Vienna on March 11 and 12, 2010 to launch the European Higher Education Area (EHEA), as envisaged in the Bologna Declaration of 1999.	Mi, a bolognai folyamatban részt vevő országok felsőoktatásért felelős miniszterei, 2010. március 11-én és 12-én Budapesten és Bécsben találkoztunk, hogy meghirdessük az Európai Felsőoktatási Térséget (EFT), ahogyan azt a Bolognai Nyilatkozat 1999-ben megcélozta.
2	Based on our agreed criteria for country membership, we welcome Kazakhstan as new participating country of the European Higher Education Area.	Az új országok felvételére vonatkozó, általunk elfogadott követelmények alapján üdvözljük Kazahsztánt, az Európai Felsőoktatási Térség új tag-országát.
3	The Bologna Declaration in 1999 set out a vision for 2010 of an internationally competitive and attractive European Higher Education Area where higher education institutions, supported by strongly committed staff, can fulfil their diverse missions in the knowledge society; and where students, benefiting from mobility with smooth and fair recognition of their qualifications, can find the best suited educational pathways.	Az 1999-ben elfogadott Bolognai Nyilatkozat egy olyan, világviszonylatban versenyképes és vonzó Európai Felsőoktatási Térség képét vetítette előre 2010-re, amelyben a felsőoktatási intézmények, erősen elkötelezett oktatók támogatásával, teljesíthetik sokszínű feladataikat a tudásalapú társadalomban; és ahol a hallgatók a mobilitás előnyeit élvezve, mely a végzettségeik igazságos és gördülékeny elismerésével is együtt jár, megtalálhatják a számukra leginkább megfelelő tanulmányi útvonalakat.
4	Since 1999, 47 parties to the European Cultural Convention, have signed up to this vision and have made significant progress towards achieving it. In a unique partnership between public authorities, higher education institutions, students and staff, together with employers, quality assurance agencies, international organisations and European institutions, we have engaged in a series of reforms to build a European Higher Education Area based on trust, cooperation and respect for the diversity of cultures, languages, and higher education systems.	1999 óta az Európai Kulturális Egyezmény 47 aláírója fogadta el ezt a víziót, és tett jelentős lépéseket annak megvalósítása érdekében. Az állami hatóságok, felsőoktatási intézmények, hallgatók és oktatók, valamint munkaadók, minőségbiztosítási ügynökségek, nemzetközi szervezetek és európai intézmények közötti egyedülálló együttműködésben elköteleztük magunkat amellett, hogy egy bizalmon, együttműködésen, a kultúrák, nyelvek és felsőoktatási rendszerek sokszínűségén alapuló Európai Felsőoktatási Térséget hozzunk létre.
5	The Bologna Process and the resulting European Higher Education Area, being unprecedented examples of regional, crossborder cooperation in higher education, have raised considerable interest in other parts of the world and made European higher education more visible on the global map. We welcome this interest and look forward to intensifying our policy dialogue and cooperation with partners across the world.	A bolognai folyamat és az ennek eredményeként létrejött Európai Felsőoktatási Térség, melyek korábban nem látott példáit jelentik a felsőoktatási regionális, határokon átnyúló együttműködésnek, jelentős érdeklődést váltottak ki a világ más részein, és az európai felsőoktatást láthatóbbá tették a világ térképén. Örülünk ennek az érdeklődésnek, és szívesen élénkítjük a szakpolitikai pár-beszédet és együttműködésünket partnereinkkel világszerte.
6	We have taken note of the independent assessment and the stakeholders' reports. We welcome their affirmation that institutions of higher education, staff and students increasingly identify with the goals of the Bologna Process. While much has been achieved in	Megismertük a független értékelő jelentést és a bolognai folyamatban részt vevő szervezetek jelentéseit. Örülünk e jelentések azon megállapításainak, hogy a felsőoktatási intézmények, oktatók és hallgatók egyre inkább azonosulnak a bolognai folyamat céljaival. Noha a bolognai refor-

	<p>implementing the Bologna reforms, the reports also illustrate that EHEA action lines such as degree and curriculum reform, quality assurance, recognition, mobility and the social dimension are implemented to varying degrees. Recent protests in some countries, partly directed against developments and measures not related to the Bologna Process, have reminded us that some of the Bologna aims and reforms have not been properly implemented and explained. We acknowledge and will listen to the critical voices raised among staff and students. We note that adjustments and further work, involving staff and students, are necessary at European, national, and especially institutional levels to achieve the European Higher Education Area as we envisage it.</p>	<p>mok megvalósítása terén már jelentős előrelépések történtek, a jelentések mutatják, hogy az Európai Felsőoktatási Térség különböző célkitűzései, úgymint a képzési szerkezet és tantervek reformja, a minőségbiztosítás, az elismerés, a mobilitás és a szociális dimenzió, különböző mértékben valósulnak meg. A közelmúltbeli tiltakozások néhány országban, melyek részben nem a bolognai folyamattal kapcsolatos fejlemények és intézkedések ellen irányultak, figyelmeztettek arra, hogy a bolognai célok és reformok némelyikének indoklása és bevezetése nem volt megfelelő. Tudunk az oktatók és hallgatók köreiből hallható kritikus hangokról, és odafigyelünk azokra. Elismerjük, hogy az oktatók és hallgatók bevonásával kiigazításokra és további munkára van szükség európai, nemzeti és különösképpen intézményi szinten annak érdekében, hogy valóban olyanná váljon az Európai Felsőoktatási Térség, amilyennek mi azt elképzeljük.</p>
7	<p>We, the Ministers, are committed to the full and proper implementation of the agreed objectives and the agenda for the next decade set by the Leuven/Louvain-la-Neuve Communiqué. In close cooperation with higher education institutions, staff, students and other stakeholders, we will step up our efforts to accomplish the reforms already underway to enable students and staff to be mobile, to improve teaching and learning in higher education institutions, to enhance graduate employability, and to provide quality higher education for all. At national level, we also strive to improve communication on and understanding of the Bologna Process among all stakeholders and society as a whole.</p>	<p>Mi, a Miniszterek elkötelezték magunkat a Leuveni Nyilatkozatban a következő évtizedre meghatározott feladatok és az abban elfogadott célok teljes és megfelelő megvalósítása mellett. A felsőoktatási intézményekkel, oktatókkal, hallgatókkal és más érintettekkel szorosan együttműködve fokozni fogjuk a már megkezdett reformok befejezésére irányuló erőfeszítéseinket, hogy biztosítsuk az oktatók és hallgatók mobilitását, fejlesszük a felsőoktatási intézményekben zajló oktatást és tanulást, javítsuk a végzetek foglalkoztathatóságát és mindenki számára a jó minőségű felsőoktatást biztosítsunk. Nemzeti szinten is törekedni fogunk a bolognai folyamattal kapcsolatos jobb információ-áramlásra és a folyamat megértésének elősegítésére valamennyi érintett és a társadalom egésze körében.</p>
8	<p>We, the Ministers, recommit to academic freedom as well as autonomy and accountability of higher education institutions as principles of the European Higher Education Area and underline the role the higher education institutions play in fostering peaceful democratic societies and strengthening social cohesion.</p>	<p>Mi, a Miniszterek, ismételten elkötelezzük magunkat a felsőoktatási intézmények oktatói-kutatói szabadsága, autonómiája és elszámoltathatósága mint az Európai Felsőoktatási Térség alapelvei mellett, és kiemeljük a felsőoktatási intézmények szerepét a békés, demokratikus társadalmak előmozdításában és a társadalmi kohézió erősítésében.</p>
9	<p>We acknowledge the key role of the academic community - institutional leaders, teachers, researchers, administrative staff and students - in making the European Higher Education Area a reality, providing the learners with the opportunity to acquire knowledge, skills and competences furthering their careers and lives as democratic citizens as well as their personal development. We commit ourselves to working towards a more effective inclusion</p>	<p>Elismerjük a felsőoktatási közösség - intézményi vezetők, oktatók, kutatók, adminisztratív munkatársak és hallgatók - kulcsszerepét az Európai Felsőoktatási Térség létrehozásában, és ez által lehetőséget biztosítunk a hallgatók számára olyan tudás, készségek és kompetenciák elsajátítására, melyek hozzájárulnak karrierjükhöz, demokratikus állampolgári létükhöz, illetve személyes fejlődésükhöz is. Elkötelezzük magunkat amellyel, hogy jobban bevonjuk a felsőoktatás oktatóit és</p>

	of higher education staff and students in the implementation and further development of the EHEA. We fully support staff and student participation in decision-making structures at European, national and institutional levels.	hallgatóit az Európai Felsőoktatási Térség kiteljesítésébe és további fejlesztésébe. Teljes mértékben támogatjuk az oktatók és hallgatók bevonását a döntéshozatali struktúrákba európai, nemzeti és intézményi szinteken egyaránt.
10	We call upon all actors involved to facilitate an inspiring working and learning environment and to foster student-centred learning as a way of empowering the learner in all forms of education, providing the best solution for sustainable and flexible learning paths. This also requires the cooperation of teachers and researchers in international networks.	Felkérünk minden érintettet, hogy segítsék elő az ösztönző munka- és tanulási környezet kialakítását, és támogassák a tanuló-központú oktatást, mint olyan módszert, amely a tanulót támogatja az oktatás mindenféle formájában, és a legjobb megoldást jelenti a fenntartható és rugalmas tanulmányi életúthoz. Ez egyúttal az oktatók és kutatók nemzetközi hálózatokban történő együttműködését is megköveteli.
11	We, the Ministers, reaffirm that higher education is a public responsibility. We commit ourselves, notwithstanding these difficult economic times, to ensuring that higher education institutions have the necessary resources within a framework established and overseen by public authorities. We are convinced that higher education is a major driver for social and economic development and for innovation in an increasingly knowledge-driven world. We shall therefore increase our efforts on the social dimension in order to provide equal opportunities to quality education, paying particular attention to underrepresented groups.	Mi, a Miniszterek, újra megerősítjük, hogy a felsőoktatás közfelelősség. A jelenlegi nehéz gazdasági helyzet dacára elkötelezzük magunkat amellett, hogy a felsőoktatási intézmények számára biztosítottak legyenek a szükséges források az állami hatóságok által kijelölt és felügyelt keretek között. Meggyőződésünk, hogy a felsőoktatás jelentős motorja a társadalmi és gazdasági fejlődésnek és az innovációnak, egy egyre inkább a tudás által meghatározott világban. Ebből következően nagyobb erőfeszítéseket fogunk tenni a szociális dimenzió terén annak érdekében, hogy egyenlő hozzáférést biztosítsunk a minőségi oktatáshoz, kiemelt figyelmet szentelve az alulreprezentált csoportoknak.
12	We, the Ministers responsible for the European Higher Education Area, ask the Bologna Follow-up Group to propose measures to facilitate the proper and full implementation of the agreed Bologna principles and action lines across the European Higher Education Area, especially at the national and institutional levels, among others by developing additional working methods, such as peer learning, study visits and other information sharing activities. By continuously developing, enhancing and strengthening the European Higher Education Area and taking further the synergies with the European Research Area, Europe will be able to successfully face the challenges of the next decade.	Mi, az Európai Felsőoktatási Térségért felelős miniszterek, kérjük a Nemzetközi Bologna Csoportot, hogy javasoljon olyan lépéseket, amelyek megkönnyítik az elfogadott bolognai elvek és célkitűzések megfelelő és teljeskörű megvalósítását az egész Európai Felsőoktatási Térségben, különösen nemzeti és az intézményi szinten. Gondolunk itt egyebek mellett új munkamódszerekre, mint például az egymástól tanulás, a tanulmányutak és más, információ-áramlást segítő tevékenységek. Az Európai Felsőoktatási Térség folyamatos fejlesztése, jobbitása és erősítése, az Európai Kutatási Térséggel való összhangjának elősegítése révén Európa képes lesz sikeresen szembenézni a következő évtized kihívásaival.
13	Our next Ministerial Meeting to take stock of progress and to drive the Leuven/Louvain-la-Neuve agenda forward, will be hosted by Romania in Bucharest on 26-27 April 2012.	A következő Miniszteri Találkozónkra, melyen értékeljük az elért haladást és még tovább visszük a Leuven/Louvain-la-Neuve-i feladatainkat, Romániában, Bukarestben kerül sor 2012. április 26-27-én.

MŰKÖDÉSI HATÁROZATOK

Elnöki beszámoló a MAB 2009. évi tevékenységéről

2010/I/II. sz. MAB határozat (10.01.22.)

Előszó

A MAB jelenlegi testülete, így az elnök is három éves mandátumának utolsó évét töltötte 2009-ben. Miként az előző két évben, most is két, egymást kiegészítő és együtt értékelendő beszámoló készül: az elnöki és a főtitkári. A főtitkári beszámoló pontos, hiteles, adatokkal alátámasztott képet ad a MAB testületének és titkárságának működéséről. Erre alapozva az elnöki beszámoló azokra a legfontosabb eseményekre és tendenciákra koncentrálhat, amelyek ezekkel összefüggésben a MAB, s ezzel természetesen a magyar felsőoktatás egész tevékenységét érintik. Ezzel nem kíván felsőoktatáspolitikát alakítani és gyakorolni, de a MAB tevékenysége szükségszerűen csak az egész magyar felsőoktatás kontextusában végezhető és értékelhető. A jelen beszámoló még azt is feltételezi, hogy az itt leírtak az előző beszámolókkal együtt tekintendők, s ezzel az ott leírtak, például a MAB tevékenységének alapjai vagy az „örökség” megismétlésére itt nincs szükség.

1. A MAB 2009. évi tevékenységének súlypontjai

- a) Tevékenységünk általánosan érvényes meghatározójaként 2009-ben is következetesen építettük tovább a bergeni Bologna-konferencián a miniszterek által is elfogadott ESG/ENQA (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*) normákat a MAB minden tevékenységében, természetesen a felsőoktatási törvény hatályos előírásaival összhangban.
- b) 2009-ben is mind tartalmilag, mind szervezésben, mind munkamennyiségben döntő hányadban a többciklusú képzés hazai bevezetéséből adódó feladatok jelentek meg a MAB előtt. Az arányok még tovább tolódtak a mesterképzési szakok létesítése és indítása felé. Ismét köszönetet mondok a szinte minden érintettnek nagy terhelést jelentő munkáért: a MAB szakértőinek, bizottságainak, plenumának és titkárságának. Ilyen terhelés és tempó mellett nem lehetett kiküszöbölni azt, hogy a mesterszakok létesítésében és indításában túl erősen ér-

vényesült az intézmények presztízs- és anyagi érdeke, és ennek hatását a MAB továbbra sem nem tudta szakmai és minőségi alapon kellően ellensúlyozni. Ebben meghatározó támaszt jelentene a Felsőoktatási Információs Rendszer régóta várt teljes körű feltöltése.

- c) Az elmúlt évi beszámolóban kiemelt „egy tanári mesterszak vs. 83 szakképzettség problematikája” továbbra is napirenden maradt, mind a MAB szakértői véleményének kialakításában, mind pedig a felsőoktatásunk gyakorlatában. Különösen kritikussá vált a természettudományos tanárképzés helyzete. Ezt mutatták a jelentkezések megdöbbentő adatai, aminek oka nem elsősorban a képzési rendszer, hanem a természettudományos és műszaki pályák iránt tapasztalható csökkent érdeklődés és a magyar közoktatás e téren érvényesülő szemlélete és gyakorlata, amik így együtt sajnos ma még lefelé tartó spirált generálnak.
- d) A MAB folytatta a szervezetenként elkülönült *intézményi* és a *párhuzamos szakakkreditációt*. Ebben a rendszerben 2009-ben 15 intézményt akkreditáltunk, elkezdtük a második akkreditációs kör utolsó etapját, elvégeztük a művészeti szakok, és elkezdtük az informatikai szakok párhuzamos akkreditációját. Ennek nehézségét az jelentette, hogy csak 2009-ben végzett az első teljes alapképzési hallgatói garnitúra, és az első „diplomaosztás” előtt a minőséghitelítést teljes vertikumban végezni nem lehet. Ezzel együtt a művészeti szakokon tartalmas önértékelések és igen körültekintő értékelések, elemzések és javaslatok születtek. Meggyőződésünk, hogy ezek az akkreditációs vizsgálatok jól érzékelhető pozitív hatással lesznek a képzésekre. Az *informatika* képzések most már folyó akkreditációs eljárásának első visszajelzései mind a módszert, mind a képzés helyzetét illetően pozitívak.
- e) A doktori képzésről 2007. március 7-én megjelent kormányrendelet több új eleme (a törzstagság bevezetése, doktori szabályzatok kötelező átdolgozása, a tudományágon belüli több iskola létesítési korlátjá-

nak feloldása, releváns mesterszak előírása) alapján 2007/2008-ban – együttműködve az Országos Doktori Tanáccsal – elvégeztük a működő doktori iskolák „törvényi megfeleléségi” értékelését a közösen kialakított nyilvános, teljes körű elektronikus adatbázisban. Az értékelés első szakaszát 2008 tavaszán zártuk le. Ezek figyelembe vételével a doktori iskolák felkészülhettek a 2009-es jogkövetkezményes akkreditációra. Ez a nagy és felelősségteljes munka gyakorlatilag egész évben tartott. A MAB ezt abban a felfogásban végezte, hogy a doktori képzésben részt vevő oktatók és doktoranduszok többségének teljesítménye, eredményei büszkén megmutathatók, mi több megmutatandók a szakmai és szélesebb közvéleménynek, ahol pedig hiányosságok vannak, ott határozottan készítse az érintetteket azok kijavítására. Megnyugtató, hogy ebben mind az Országos Doktori Tanács, mind a Rectori Konferencia, mind a doktori iskolák mindvégig konstruktív partnerek voltak.

- f) Az egyetemi tanári pályázatok véleményezésében folytattuk a pontozásos értékelést. Ez előrelépést jelentett abban, hogy a szakértők minden szempontot, oktatást, kutatást, szakmai súlyt, elismertséget átgondoltan értékeljenek, s a különböző véleményalkotási vagy döntési szintek – a bizottságokon és a plénumon át a miniszterig – tárgyyszerűbb és objektívebb érvrendszer alapján erősítsék, vagy változtassák meg az előző szinten kialakult véleményt és értékítéletet. A pontrendszer hatását pozitívnak tartjuk, ezzel egységesebb, áttekinthetőbb, nyíltabb értékrend felé mozdultunk el. A tapasztalatok alapján további finomítást végeztünk, de ezt csak 2010. május 1-je után fogjuk alkalmazni.
- g) Csak megismételni tudom, hogy a MAB és áttételesen a felsőoktatás társadalmi nyitottságát fontosnak és növelendőnek tartva törekedtünk a Magyar Tanácsadó Testület és a Nemzetközi Tanácsadó Testületet tevékenységének és hatásának erősítésére. Örömmel szolgált, hogy e grémiumokban igen kiváló, hazai és nemzetközi tapasztalattal és tekintéllyel bíró szakemberek mondtak véleményt, fogalmaztak meg javaslatokat. Jó érzéssel írhatom le, hogy az utóbbi testület a MAB másfél évtizedes tevékenységét európai mércével mérve is igen jónak és példaértékűnek tartotta. A

MAB az erősödő és terjedő európai akkreditációs gyakorlatnak elismert és több tekintetben kezdeményezőként is számon tartott integráns része.

- h) A MAB saját minőségbiztosítási tevékenysége keretében folytattuk azt a gyakorlatot, hogy a plénum és a titkárság pontozással fejezte ki véleményét a MAB tevékenységéről. Az előző és az újabb értékelés elemzését a jelen testület utolsó ülésén tárgyaljuk meg a Minőségfejlesztési Bizottság feldolgozása alapján.
- i) A Felülvizsgálati Bizottság 2009 nyarán újjáalakult. Velük az induláskor egyeztetünk arról, hogy ezt a nemzetközileg is úttörő felülvizsgálati funkciót a MAB egésze tevékenységével már kezdettől fogva szinkronban tartsuk. A váltás feltétlen megemlítendő személyi része volt, hogy Róna-Tas András professor emeritus, akadémikus, a felsőoktatási akkreditáció hazai úttörője és meghatározó egyénisége 17 évi aktív tevékenység után befejezte formális, tisztséghez kötött részvételét ezen a téren. S bár személye már csak ritkán, szellemisége rendszeresen velünk van.
- j) Külön feladatot jelentett 2009-ben az orvosképzésünk USA-beli elismerésének újbóli értékelése. Az alapján továbbra is elfogadott, általunk akkreditált képzésekkel kapcsolatban az amerikai fél a 8 éves ciklus rövidítésére (mostanra ezt a törvénymódosítás 5 évre csökkentette) és az egyes intézmények által elfogadott külföldi gyakorlóléhelyek helyszíni akkreditálásának problémájára vár megoldást.
- k) 2009-ben végre sort kerítettünk egy országos szakértői fórumra. A több mint kétszáz résztvevő élénk és tartalmas eszmecserében adott hangot tapasztalatainak és javaslatainak. Teljes egyhangúsággal támogatták azt a szándékunkat, hogy állítsuk össze az aktív MAB szakértők önkéntes listáját ilyen tevékenységükhöz szükséges legfontosabb adatokkal. Ezt elkezdjük, s már hétszáznál több szakértő alkotja merítési bázisunkat.

2. A felsőoktatási törvény módosítása

Nem feladata az elnöki beszámolóban a 2009. évi törvénymódosítás folyamatának bemutatása. Elégséges, ha a kormány által benyújtott törvényjavaslat indoklásából, majd a MAB testületének erről kialakított állásfoglalásából idézzen:

2.1. A MAB-ot érintő indoklások a benyújtott törvényjavaslatból:

1. Az előterjesztés célja

Az előterjesztés általában vett célja a *Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság funkciójának és működésének újraértékelése*, valamint a költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények státuszának az államháztartás működését érintő, új szabályozáshoz történő igazítása.

A Kormány 2009. I. félévi munkatervéről szóló 3093/2008. Korm. határozata szerint előterjesztést kell készíteni a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény módosításáról.

A módosítással elérni kívánt cél az ágazati minőségpolitika hatályos szabályozásának, a felsőoktatási minőségértékelés rendszerének áttekintése és ennek eredményeként a felsőoktatási intézmények képzési és tudományos kutatási tevékenységének, művészeti alkotótevékenységének értékelésére vonatkozó szervezeti és működési szabályozás módosítása.

...

1.1. A kormányelőterjesztés elfogadásával elérni kívánt közpolitikai cél

A felsőoktatás rendszerének általában vett működtetése kiemelt állami feladat. A fenntartói felelősség az egyes felsőoktatási intézmény tevékenységével, működtetési biztonságával, törvényességével kapcsolatosan fogalmazódik meg.

1.2. A kormányelőterjesztés szükségességének okai:

A kormány jogalkotási tervének megfelelően 2009 júniusában törvénymódosítási javaslatot kell a kormány elé terjeszteni a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság tevékenységének szabályozása tárgyában.

Magyarországon – az Európai Felsőoktatási Térség kialakításában vállalt közösségi célokkal összhangban –, Országgyűlés erősítette meg a többciklusú felsőoktatási képzésre történő átállást.

Az oktatás társadalmi, gazdasági funkciója előtérbe került. Fontos paradigmaváltás az oktatásban, hogy az emberi erőforrások minőségével szemben támasztott közösségi követelményeknek, elvárásoknak megfelelő minőségi oktatás kérdése nemzeti, tagállami ügyből – közösségi szintű feladattá vált.

A Bolognai Nyilatkozatban vállalt feladatok átfogó célja, hogy az európai felsőoktatás eredményességét, hatékonyságát növelje.

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság funkcióját és működését újra kell értékelni a felsőoktatási intézmények társadalomban betöltött funkciója, szerepvállalása alapján, valamint az európai felsőoktatás harmonizációs folyamatában.

Feladatrendszerében a törvény megerősíti a külső értékelést, illetve az utólagos ellenőrzést. A Bizottság összetétele 19 főre csökken. Módosul a felülvizsgálati bizottság összetétele. Tudományterületenként javasolt a bizottsági rendszer egyszerűsítése. Megszűnik a karok létesítéséhez kapcsolódó előzetes véleményezési jogkör. Az egyetemi tanári kinevezések véleményezésének keretei módosulnak.

Külön kiemelem az előterjesztésből azt a részt, amely jelentősen megnöveli az intézmények szerepét és felelősségét a minőségbiztosításban:

Az Ftv. 21. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szervezeti és működési rend keretében kell meghatározni különösen: a felsőoktatási intézmény szervezeti felépítését, tagolását, vezetési szerkezetét, az egyes szervezeti egységek feladatait, működését, az intézményen belüli kapcsolattartás rendjét, *továbbá az intézmény belső minőségbiztosítási szabályait. Minőségbiztosítási szabályzatban kell meghatározni a felsőoktatási intézmény működésének folyamatait, ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési, értékelési eljárásokat, a működés biztosításának alkalmazott kritériumait, szabályait, a különösen a képzések indításának, követésének, rendszeres belső értékelésének mechanizmusát, a képzés során megszerzhető végzettségi szint és szakképzettség minőségének belső értékeléséhez kapcsolódó eljárásokat, illetve fogyasztóvédelmi szempontokat. A minőségbiztosítási szabályzatban kell meghatározni a doktori iskola létesítéséhez meghatározott követelményeknek a doktori iskola működése során történő folyamatos biztosításának eljárásrendjét. Az intézményi minőségbiztosítási szabályzatban kell biztosítani az oktatói munka hallgatói véleményezését.*”

2.2 A MAB állásfoglalása és javaslatai a felsőoktatási törvény módosításához (2009. okt. 1.)

- Elvi állásfoglalás
- A MAB által támogatott módosítások
- A MAB által nem támogatott módosítások
- A MAB saját javaslatai.

Részleteiben:

- a) A MAB határozott álláspontja, hogy sem a magyar felsőoktatás, sem a MAB nincs válságban, tevékenységünkben nincs szükség az előterjesztésben hivatkozott „válságkezelő program” alkalmazására. Munkánkat folyamatosan, formailag és tartalmilag igényesen és eredményesen végezzük, a magyar felsőoktatás minőségügyének megbízható, nemzetközileg is elismert tényezője vagyunk. Sőt, éppen a magyar felsőoktatás általunk is segített jobb minősége és teljesítménye járulhat hozzá a válság eredményes kezeléséhez.
- b) Egyetértünk azzal, hogy a minőségbiztosításban a felsőoktatási intézmények kapjanak és vigyenek nagyobb szerepet, és ebben a MAB – külső minőségbiztosítóként – működjön közre. Ezt a célt jól szolgálja az intézményi minőségbiztosítási szabályzat és a minőségfejlesztési program részletesebb leírása a törvényben, beleértve az éves értékelések megjelentetését az intézmény honlapján. Indokoltnak tartjuk, hogy egy adott szakon folyó képzésért egy oktatási egység legyen és lehessen felelős. (8. §)
Támogatjuk a székhelyen és telephelyen kívüli képzés megszüntetését. Pontosán definiálni kell a telephely fogalmát, *meg kell fogalmazni a telephely létesítésének feltételeit, mert féltő, hogy a korlátozás hatására ilyenek egyszerű megnevezésével „menthetők” lesznek a most korlátozni kívánt képzések. Erre az indoklásban van javaslat, de ez a kodifikált szövegben nem jelenik meg, tehát a helyes szándék így nem lesz érvényesíthető.* (10. §)
A Szakkollégiumi Kiválósági Központ cím jó kezdeményezés a minőség érdekében. (15. §)
A szakmai véleményező testület előírása az egyetemi tanári pályázatok elbírálásában egy hagyományos, ma is elég általános gyakorlatot kodifikál – helyesen. *Javaslatunk: tagjainak többsége ne csak PhD fokozattal bírjon, hanem egyetemi tanár legyen.* (16. §)
A mindenféle engedély nélküli felsőoktatás tiltása *egyértelműen fontos javaslat.* (17. §)

Tudomásul vesszük a MAB testülete létszámának megváltoztatását és a Felülvizsgálati Bizottság delegálási arányainak módosítását.

Egyetértünk a nyolc éves ciklus ötévesre történő változtatásával. (20. §) [*Tudjuk, az intézmények ezt gyakoribb munkatöbbletnek tartják, de úgy véljük, egy intézmény jó menedzseléséhez elengedhetetlen öt évenként egy alapos belső önértékelés, s az akkreditáció döntő hányadban ennek helyszíni értékeléséből áll.*]

Elfogadjuk, hogy a karlétesítés és a doktori szabályzatok véleményezését a tervezet kiveszi a MAB feladatai közül.

A „*doktori iskola létesítéséről, megszüntetéséről*” szükséges pontosítás.

Nem értjük az indokát annak, miért kell az elsősorban oktatási tevékenység értékelését végző MAB-ban a bizottságokat a jelenlegi képzési területi elv helyett ismét tudományterületek szerint szervezni.

- c) Az egyetemi tanári pályázatok véleményezésének és elbírálásának tervezett új eljárási rendjét több okból nem tartjuk jónak. Egyrészt sem az intézmény, sem a pályázó nem ismeri meg az egységes országos mérce és összevetés alapján készült MAB szakértői véleményeket, azaz az egyes döntések indoklásait, amelyeket pedig mind az adott pályázatra vonatkozó-intézményi döntésben, mind a későbbiekben hasznosítani tudnának. Másrészt megszűnik a felülvizsgálat lehetősége, ami általános és alapvető jogállami követelmény. Harmadrészt, mivel a MAB szakértői véleménye csak a miniszter asztalára kerül, ezzel annak messze kisebb a haszna, csökken a jelentősége, gyengébb a funkciója, és féltő, hogy a szakmaiság az egyetemi tanári kinevezésekben komoly csorbát szenved. A MAB rendelkezésére álló hatvan nap csak rendkívül feszített munkamenetben tartható, ezért a kilencven napot szükségesnek tartjuk és kérjük.

- d) Az akkreditációról

Világtendencia, mondhatni, korparancs, hogy minden intézmény, program, szervezet stb. *hitelesített minőségre*, „*akkreditációra*” törekszik: az olimpikonok doppingolását ellenőrző laboratóriumoktól a korszerű ipari üzemeken át a hazai, gépkocsivezetést oktató vagy nyelvvizsgára felkészítő kis kft-kig.

Ennek érdekében számos akkreditációs eljárás és szervezet működik. Az Európai Felsőoktatási Térségben, de a világ felsőoktatásában csak az „akkreditált” intézmények és programok verseny- és piacképesek.

S bár testületünk nevében ott van az „akkreditációs” szó, feladat és hatáskörében ezt a törvény nem fogalmazza meg. Ez nem a MAB-ra hátrányos, ez kifejezetten intézményeinkre hátrányos, mert nem kaphatnak törvényben kodifikált akkreditációt.

A hatályos Ftv.-ben nem konzekvensen jelenik meg az akkreditáció. Két képzési területen – felnőttképzés és felsőfokú szakképzés – egyértelmű *akkreditációról* beszél:

- 11. §. A felsőoktatási intézmények „a *felnőttképzési törvény szerint akkreditált intézménynek, képzési programjaik a felnőttképzési törvény szerint akkreditált felnőttképzési programnak minősülnek.*”

- 32. § [A felsőoktatási intézmények által folytatott felsőfokú szakképzésben szerezhető] „*felsőfokú szakképesítést fel kell venni - egyszerűsített és gyorsított akkreditációs eljárást követően - az Országos Képzési Jegyzékbe, ha azzal a szakképesítésért felelős miniszter egyetért.*”

Felnőttképzésben és felsőfokú szakképzésben *expressis verbis* van akkreditáció. Ezzel szemben éppen az alap- és mesterképzés tekintetében nem nevesíti a tervezet a 109. §-ban a MAB feladatai között az intézményi, illetve program*akkreditációt*, sem az intézmény akkreditációt, jóllehet a MAB nevében is viseli ezt az egyre fontosabb fogalmat. A 106. § (7) bekezdése viszont egyértelműen fogalmaz: csak „*magyarországi intézményi akkreditációval rendelkező magyar felsőoktatási intézmény*” nyújthat be kérelmet a regisztrációs központhoz, hogy EGT, ill. OECD országokban *akkreditált* programokat kíván indítani (tehát ezekben az országokban is *akkreditált* programokat tételez fel, ahogy az rendszerint van). A törvényszöveg koherenciája megkívánja, hogy az *akkreditáció* (minőségitelesítés) szó szerint is megjelenjen a MAB feladatai között, mert egyébként honnan lesz „*magyarországi intézményi akkreditációval rendelkező magyar felsőoktatási intézmény*”? Ne fosszuk meg a magyar felsőoktatási intézményeket és programjaikat attól, hogy „*akkreditált*” minősítést kapjanak. E nélkül a magyar felsőoktatási intézmények programjai nem lesznek versenyképesek külföldön

(lásd: a magyar orvosképzés a MAB akkreditáció nélkül nem kapna elismerést az USA-ban). A most hatályos és a tervezett szöveg egyrészt inkohérens, másrészt kifejezetten hátrányos intézményeinkre nézve.

Számunkra érthetetlenül, a tervezet mindenütt kicseréli az „akkreditált” szót „hitelesített”-re, ami szakmailag rossz szóhasználat, mert az akkreditáció itt „minőségitelesítés” tartalommal bír. Megjegyezzük: a www.magyarorszag.hu jogszabálykeresője 83 tételt sorol fel az „akkreditá*” kereső szóra csak a törvényekben. Indokolatlan és hátrányos, hogy a felsőoktatás kimaradjon az „akkreditált” minősítésből. Ismételjük: nem a MAB, hanem a felsőoktatási intézmények érdekéről van szó!

Javaslatunk: 20. § (1) „... értékelését, minőségének hitelesítését (*akkreditációját*)”.

A MAB az ENQA tagságot a ma érvényes feladatkörrel (minőségértékelés és minőségitelesítés) nyerte el. Ha az utóbbit nem tarthatjuk meg alapfunkcióként, az európai megítélésben a magyar felsőoktatáspolitikánk kerül kedvezőtlen helyzetbe, s felsőoktatásunk versenyképessége gyengül.

- Az Országos Doktori Tanács és a MAB közösen kifejlesztette, működteti, a MAB pedig a doktori iskolák akkreditációja során alkalmazza a teljes, nyilvános doktori adatbázist a www.doktori.hu honlapon. Az adatvédelmi ombudsman nem tartotta jogsértőnek az adatbázist, de javasolta törvényi háttérének megteremtését. A MAB ezúton kéri a törvényhozást, teremtsen meg ezt a törvényi háttérrel a sikeresen működő, nemzetközi viszonylatban is úttörő eljárásnak. Ezt megoldhatónak tartjuk a kormánynak adott törvényi felhatalmazással, de csatolunk egy javaslatot is a felsőoktatási törvény kiegészítésére.

2.3. Az elfogadott törvényben a MAB-ot érintő változások lényeges elemei (elnöki összefoglaló)

A Parlament 2009. november 23-án elfogadta a felsőoktatási törvény módosításáról szóló törvényt. A dokumentum most a köztársasági elnök aláírására vár, aki erről két héten belül dönt.

Ez a helyzet már megengedi, hogy röviden összegezzem a MAB-ot érintő változások lényegét, egy táblázatban összehasonlítsam a bennünket közvetlenül és közvetve érintő régi

és új elemeket, és a parlamenti elnöki aláírással ellátott törvény teljes szövegét is csatoljam.

A változásokkal kapcsolatosan a december 4-i plénumon szóbeli kiegészítést teszek¹, ahol természetesen mindenki más is elmondhatja véleményét, következtetéseit, vagy előzetesen megírhatja azt.

A törvénymódosítás más, a MAB-ot közvetlenül nem érintő fontos elemeivel (pl. vállalkozói közintézet, vagyónátadás stb.) ezúttal sem foglalkozom.

- Az intézmények több és részletezett feladatokat kapnak a belső minőségbiztosításban. A MAB külső minőségértékelő funkciója megmarad, nagyobb hangsúlyt kap az intézmények minőségbiztosító rendszerének értékelése, ezzel azok segítése.
- A MAB testületének létszáma 29-ről 19-re csökken. Ezzel a delegálások száma is változik: MRK: 15→11 (köztük egy nemzetközi szakértő); MTA és kutatóintézetek: (3+5)→3; kamarák: 3→2; OKNT: 1→1; OKB: 1→1; HÖÖK: 0→1.
- A 3 tagú Felülvizsgáló Bizottság régi/új delegálási arányai: MRK: 1→2; MAB: 2→1.
- A MAB (az eddigi 14 képzési ági bizottság helyett) 8 tudományterületi képzési bizottságot hoz létre. A többi előírt bizottság (minőségbiztosítási, tanárképzési, hittudományi) és mások maradnak.
- Az akkreditációs ciklus 8 évről 5 évre csökken.
- A törvény kodifikálja a MAB tevékenységként az „intézmény- és programakkreditációt”.
- A MAB új fogalomként definiált „szakmai bírálói szempontrendszerét” a Magyar Közlönyben történő kihirdetés után 1 évvel alkalmazhatja.
- Az egyetemi tanári pályázatok véleményezési rendje a benyújtott törvényjavaslatról eltérően nem változott, csak a MAB véleményezési ideje csökkent az igen feszített munkát igénylő 60 napra.²

¹ [Ez a december 4-i plénumon megtörtént.]

² A törvény határozottan különválasztja az egyetemi tanári cím adományozását és az egyetemi tanár intézményi alkalmazását. Két felvetés is megfogalmazódik. Több pályázó esetén elvileg lehetséges nem csak egy alkalmas pályázónak is megadni a címet, de csak egyet alkalmazni. A címre való alkalmasság megítélése az oktatás és a tudomány autonómiájába tartozik, az alkalmazás viszont már igazgatási hatáskör.

- A MAB a továbbiakban nem véleményezi a kar alakítását és a doktori szabályzatokat (kivéve a DI alakulásakor benyújtottat).
- A Parlament a MAB nem támogató szakértői véleménye ellenére az Oktatási Hivatal által kiadott „akkreditált” minősítés alapján elismerte a Golgota Teológiai Főiskolát.³
- A Parlament az Ftv. alapján, a MAB véleménye nélkül, Óbudai Egyetemé minősítette a BMF-t.
- A Parlament 2010. január 31-ig meghosszabbította a jelenlegi MAB mandátumát. (FvB?)
- A törvény alapján MAB az új ötéves ciklusra tekintettel 2010. március 31-ig kialakítja ötéves munkatervét, és azt közzéteszi a Magyar Közlönyben.
- A továbbiakban a MAB állásfoglalásait, javaslatát – kérésére – a Magyar Közlönyben és az OKM honlapján közzé kell tenni.

Budapest, 2009. november 30.

A táblázat megtalálható a www.mab.hu honlapon.

Meg kell jegyezni, hogy a 2009. évi törvénymódosítási folyamat következtében „elaludt” a MAB Szervezeti és működési szabályzatának általunk részletesen kidolgozott átalakítása, melyet a 2008. évi törvénymódosítás írt elő. A 2009. évi törvénymódosításból adódó feladatok pontos meghatározása és megoldása értelemszerűen a MAB új testületének lesz kiemelt feladata.

3. A feladatok és feltételek aránytalansága 2009-ben mérséklődött

- a) Tekintettel arra, hogy az első végzős alapszakos évfolyamok számára a 2009-ben indítandó mesterszakokhoz 2008 végéig kellett akkreditációt szerezni, logikus, hogy a mesterszak-létesítési és indítási hullám 2008-ban csúcspontra ért, mert 2005-2006-ban csak az alapszakok voltak napirenden. Ehhez képest továbbra is jelentős számú ilyen beadvány érkezett még 2009-ben is. Meglepő módon az alapszak indítási kérelmek száma még nőtt is 2008-hoz képest. Ez arra utal, hogy felsőoktatásunkban még intenzíven zajlik a szakrendszer kialakítása, amit majd az egyes szakok je-

³ Ezt az eljárást a jövőt tekintve törvényességi, esetleg az alkotmányossági szempontból is indokolt elemezni.

lentkezési és nem-jelentkezési (és a végzetek elhelyezkedési) intézményi adatai csak jó néhány évvel később fognak viszonylag stabil, de természetesen nem merev helyzetű rendezni.

Szaklétesítési, -indítási beadványok, egyetemi tanári pályázatok

Ügytípus	Tárgyalt		Támogatott		Nem tám.		Visszavont		Folyamatban	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Alapszak létesítés	14	6	1	2	5	3	0	0	8	1
Alapszak indítás	70	76	26	30	40	31	4	0	0	15
Mesterszak létesítés	56	43	21	21	35	16	0	0	0	6
Mesterszak indítás	559	296	366	143	187	71	1	1	5	81
Külf. FOI mo-i műk.	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0
Egy. tanári pályázatok	135	164	92	108	43	56	3	0	1*	6*

*A felülvizsgálati Bizottság által támogatott pályázatok.

Doktori iskolák és törzstagok értékelése

Ügytípus	Tárgyalt		Megfelel		Feltételezen mf.		Nem felel meg	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
DI megfelelés	167	149	45	146	103	-	19	3
TT megfelelés	2391	2077	1473	1871	480	-	438	206
DI létesítés	13	5	5	3	-	-	8	2
DI vezetőváltás	9	10	8	10	-	-	-	-

b) Bár ezek az ügyszámok kisebbek az előző évinél, de még mindig átlagon felüli teljesítményt igényeltek mind a titkárság, mind a testület, mind a szakértők részéről.

c) 2007-ben azt írtam: „a főtitkári beszámoló részletezi a pénzügyi feltételek gondjait: nem kaptuk meg a felsőoktatási törvényben előírt ún. 2 ezreléknyi támogatást és ez mind a szakértők, mind a titkárság, de a plénum tagjainak elismerésében is méltánytalan helyzetet teremtett. Tarthatatlan, hogy pl. az egyetemi tanári pályázatok bírálatáért egyáltalán nem, de a többi szakértői tevékenységért óradíjban szemérmesen meg sem nevezhető tiszteletdíjat tudunk fizetni. Ez a helyzet 2008-ban már nem ismétlődhet meg.” A helyzet azóta javult valamelyest, a szakértői díjak 2008. júliusi emelésével, 2009-ben ezek nem változtak. 2009-es központi költségvetési támogatásunk magasabb volt a 2008. évinél, de a törvényben előírt „két ezrelék” támogatást 2009-ben sem kaptuk meg teljes összegében. A szakindítási véleményezésekért befolyt bevételeink viszont csökkentek 2009-ben az előző évihez képest.

d) Ha 2008-hoz képest valamelyest mérséklődött is, az egyensúlyhiánynak, a feladatok ilyen mennyiségének és torlódásának az előzőeken túlmutató talán legkritikusabb veszélye, hogy veszélyezteti a MAB munkája minőségét, pontosságát, alaposágát és megbízhatóságát. Erre pedig – sokak elégedetlensége és kritikája ellenére is állítom, - a szervezet az eddigiekben nem csak kényesen, de többnyire eredményesen ügyelt.

4. Belső szervezetünk

a) Munkánkat a Szervezeti és működési szabályzatnak megfelelő rendben és formákban végeztük. Ez több mint félezer ember, szakértők, 19 képzési ági és 11 más bizottság elnökei és tagjai, az elnökség és a plénum munkájának szervezését és összehangolását igényli. Bár a szervezés sem egyszerű logisztikai feladat (nehéz infrastrukturális feltételek mellett különösen), de a tartalmi összehangolás, a minőség harmonizált felfogása és érvényesítése rendszerint lényegesen nehezebb és bonyolultabb. És ezt a harmonizált felfogást nem csak a MAB-on belül, hanem „lefelé”, az intézmények, és „felfelé”, a minisztérium irányába is sugallnunk, sőt sugározunk kell. Nem kétséges, ez utóbbiban vannak még közös teendőink, de úgy vélem, a meglévő kölcsönös jóakarattal valós lehetőségeink vannak.

b) E helyen is őszinte elismerésemet és köszönetemet fejezem a **titkárság** vezetőinek és munkatársainak: lelkiismeretességüket, felelősségüket, szakértelmüket jó érzéssel nyugtázom, vállalt és végzett munkájuk mennyisége, feszítettsége és anyagi elismerhetősége miatt kevésbé nyugodt a lelkiismeretem.

c) Tárgyszerű és a maga síkján fontos a MAB számára a **Felügyelő Bizottság** tevékenysége. Az együttműködés 2009-ben tartalmas és harmonikus volt, köszönjük a testület segítségét és konstruktivitását.

d) A **Magyar- és a Nemzetközi Tanácsadó testület** munkája – mint említettem – jelentős erkölcsi és gyakorlati segítséget is jelentett a testület számára.

5. Kapcsolatrendszerünk 2009-ben is eredményes volt

Kapcsolatainkat röviden, de érdemben minősítve sokoldalúnak, korrektnek és hasznosnak tartom.

- a) Az *Oktatási és Kulturális Minisztérium* vezetőivel és munkatársaival szükség szerint konzultáltunk, tisztáztunk felmerülő értelmezési vagy tartalmi problémákat. 2009-ben a törvénymódosítás volt a konzultációk leggyakoribb témája. Finanszírozásunk ügyében – az adott lehetőségek között – elfogadható megoldást sikerült találnunk. Összességében továbbra is tiszteletben tartottuk egymás hatáskörét és kompetenciáját. Változatlanul megoldatlannak tartjuk viszont azt, hogy sem az OKM-től, sem az Oktatási Hivaltaltól nem kapunk tájékoztatást, s így indoklást sem azokról a döntésekről, melyek nem egyeznek meg adott esetben a MAB szakértői véleményével.
- b) A *Magyar Rektori Konferencia* fórumán a MAB elnöke indokolt esetben lehetőséget kapott a testület álláspontjának, elképzeléseink, tevékenységének ismertetésére. Az MRK rendszeres meghívottja a MAB plénum ülései nyilvános szakaszának. A MAB és az MRK elnöke (2009-ben az MRK-beli elnökváltással együtt) közötti gyakori konzultáció révén ez a kapcsolat rendszeres és tartalmas.
- c) A *Felsőoktatási és Tudományos Tanács* és a MAB kapcsolata ugyancsak folyamatos és rendezett. Mind az elnökök, mind a főtítkárok folyamatos munkakapcsolatot tartanak.
- d) Az *Országos Doktori Tanácssal* együttműködve hoztuk létre a www.doktori.hu közös adatbázist, a magyar felsőoktatás teljesítményének eddig nem létező nyilvános tükrét. Az értékelés most először úgy történik, hogy az adatok és az értékelések egyaránt nyilvánosak. Ez mindkét oldal számára újszerű felelősséget és kötelezettséget jelentett. Együttműködésünket az ODT továbbra is fontosnak, hasznosnak és eredményesnek tartja.
- e) A *Nemzeti Bologna Bizottság* tagja a MAB elnöke is. (Az NBB elnöke már korábban – nem hivatalból – a MAB tagja.) Az NBB mindenek előtt a bolognai folyamat hazai elemzését és az erről összeállítandó EU-jelentéseket gondolja, így hasz-

nos információkat nyújt a MAB munkájához. A többciklusú szakrendszer felülvizsgálatának koordinációját az OKM a NBB-re bízta. Az összegzést a MAB is véleményezte, maga az összegzés és a vélemények országos fórumon is elhangzottak, de érdemi intézkedésre csak néhány (a rendszer egészét tekintve csak kisebb jelentőségű) esetben került sor. Különösen hiányolom, hogy a szakirányok régóta rendezetlen és folyamatosan nagyon sok problémát okozó ügyét el sem kezdtük rendezni.

- f) A *Doktoranduszok Országos Szövetsége* rendszeresen képviselteti magát a MAB plénumán, konzultációink is rendszeresek és hasznosak.
- g) A *Hallgatói Önkormányzatok Országos Szövetségével* fenntartott kapcsolatunk legfontosabb eleme a hallgatói képviselő részvétele az intézményi látogató bizottságokban. Sajnos, továbbra is csak kisebb részük volt aktív és hasznos partnerünk az akkreditációs eljárásban. A MAB plénum ülésein a meghívottak közül a HÖÖK képviseltette magát a legritkábban. Ez azért is különösen sajnálatos, mert a felsőoktatási intézmények és a MAB törekvései és erőfeszítései a minőség javítására csak a hallgatói oldal hasonló törekvéseivel együtt vezethetnek eredményre. A MAB okkal sérelmezte, hogy a leuveni miniszteri tárlálkozóra készült ESU-összeállításban a MAB tevékenységét illetően a HÖÖK-től származó valótlan információk jelentek meg és az ezt kifogásoló levelünkre a HÖÖK közel egy év alatt sem adott választ. Bízom benne, hogy az új MAB testületbe szavazati joggal delegált HÖÖK képviselő működése lényegesen javít ezen az egyoldalúan hiányos kapcsolaton.
- h) Kapcsolataink sorában legfontosabbak maguk a *felsőoktatási intézmények*. Tevékenységük értékelése és segítése a MAB elsődleges feladata. Úgy vélem továbbra is, a magyar felsőoktatás egészében szükségesnek és hasznosnak tartja a MAB tevékenységét, az említett szerepköröket, de joggal igényli, hogy ezt színvonalasan és tárgyilagosan végezzük. Látom, látjuk, hogy 2009-ben is néhány (elsősorban egzisztenciájában érintett) intézmény megértést tanúsított az értékelő eljárások elhúzóadásában, ám kevésbé volt toleráns a MAB állásfoglalások tekintetében, olykor csak a

döntés „előjelét” vitatta, s csak ritkábban annak érvrendszerét, indokoltságát. Elismerem, voltak állásfoglalásainknak gyengeségei, következetlenségei, ezekből tanulunk, de fontos, hogy van legitim felülvizsgálati (jogorvoslati) lehetőség a MAB-ban, amivel mindazok élnek is, akik ezt megalapozottnak tartják. Ezzel együtt összességében ezt a kapcsolatrendszert továbbra is stabilnak és rendezettnak tartom.

- i) Kapcsolatunkat a nyilvánossággal mindekenélőtt a www.mab.hu honlap jelenti, amin minden MAB határozatot, állásfoglalást, információt közreadunk. A nyilvánosság klasszikus formáját a rendszeresen kiadott *Akkreditációs Értesítő*, az évkönyv és az éves, nyilvános *közhasznúsági jelentés* biztosítja.
- j) A MAB kapcsolatai szerves részének tekintem, hogy felsőoktatási intézmények, szervezetek felkérésére 2009-ben is húsz alkalommal tartottam előadást tevékenységünkről különböző fórumokon. (A listát lásd a jelentés végén.) Azt viszont önkritikusan meg kell állapítanom, hogy a szélesebb nyilvánosság tájékoztatása és a MAB tevékenységének hatékonysága, elismerése érdekében átgondolt, tervezett és szervezett médiakapcsolatokra korábban megfogalmazott igényt nem elégítettem, nem elégítettük ki.

6. 2008: Célkeresztben a MAB! → 2009: Folytassa MAB!

„Célkeresztben a MAB!”: ez volt az előző évi elnöki beszámoló alcíme és hosszú fejezetének címe. Ennek gondolatsorát két okból nem aktualizálom részleteiben.

Az egyik ok: a törvénymódosítás végső változata lényegében válasz kell legyen arra, hogy mit tartott a minisztérium, a kormány és a parlament módosítandónak a MAB tevékenységében, annak kereteiben, rendszerében és tartalmában. Ezt a beszámoló 2. fejezete a MAB reflexiójával együtt összegzi. Mint ott is írtam, ezek megvalósítása a MAB új testületének feladata lesz.

A másik ok: a MAB új, 19 tagú testületébe az MRK a korábbi 15 helyett 11 tagot delegálhatott és delegált. A 10 hazai tagból (a 11. nemzetközi szakértőként új elem a testületben) 6 fő a jelen MAB testületnek is tagja, tehát a többség újból delegált tag. (További 1 tagot az MTA, 1-et a kamarák delegáltak újra.) Bár nehéz lenne egyértelműen megfogalmazni ezek-

nek a számoknak a háttérét, pontos indítékát, de az a tény, hogy az MRK delegáltak többsége titkos szavazással újradelegált tag, azt is jelzi, hogy az intézmények (a rektorok) összességében elégedettek a MAB testület e ciklusbeli tevékenységével.⁴

Ez természetesen nem ok az önelégedettségre. De alap ahhoz, hogy az új MAB testület – kelendő előkészítéssel és nagy felelősséggel – kezdjen működni és végezze tovább eddigi tevékenységét, fenntartva továbbra is együttműködéseinek és függetlenségének egészséges egyensúlyát. **Folytassa MAB!**

7. Összegzés

A törvénymódosítással, az új MAB testület létrejöttével kialakultak a MAB tevékenysége folytatásának keretei. Ezek között kell a magyar felsőoktatás ma még sok tekintetben meglévő európai minőségét védeni, és ahol lehet, természetesen emelni – elsősorban az intézményekben és ezzel összefüggésben a MAB hozzájárulásával. Magyarország kezdettől fogva részese a Bologna-folyamatnak, az Európai Felsőoktatási Térségnek. Minőségügyben – teljesítménye alapján – a MAB a korábban leírtak szerint az ENQA, az egész európai minőségügy elismert szereplője. Ezt folytatnunk kell, tudva, hogy vannak, akiknek a mennyiség változatlanul fontosabb a minőségénél, intézményi érdekük előrébb való az értéknél. Beszéljünk nyíltan a minőségügy rendszeréről, elvekről és gyakorlatról, eredményekről és sikerekről, tévedésekről és hibákról, változtassuk meg, javítsuk ki kölcsönösen, amit kell, de őrizzük meg és erősítsük mindazokat az értékeket és minőséget, amelynek egyik letéteményese a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság.

Debrecen, 2010. január 16.

Bazsa György

⁴ (Az előző ciklusváltásnál az újradelegálás sokkal kisebb arányú volt.)

A MAB Titkárság tevékenysége 2009-ben

2010/I/III. sz. MAB határozat (10.01.22.)

A titkárság tevékenységének döntő részét 2009-ben is, természetesen módon, a MAB testületének feladatai és munkája határozták meg. A titkárság szokásos rendszeres feladatait e vonatkozásban a felsőoktatási intézmények által küldött beadványok formai ellenőrzése, a bírálók felkérésének intézése, a képzési ági bizottsági, kollégiumi és plenumülések szervezése, a dokumentációk kezelése és tárgyalásra előkészítése, majd a plenumhatározatokról értesítő és egyéb levelek írása, s az információk nyilvánosságra hozatala (honlap), és persze az általános adminisztráció, iktatás, postázás, valamint információ szolgáltatás jelentette.

A főtitkári beszámolók elején, e bevezető bekezdés után, sajnos immár több éve, a titkárság rendkívüli munkaterhelését szoktam kiemelni. **2009-ben az előző évekhez képest végre csökkent az ügyszám**, a Bologna átmenet miatti szaklétesítési és szakindítási hullám 2007-2008-as csúcsai után 2009-ben leszálló ágába jutott. Ez persze nem jelenti azt, hogy a titkárság (a MAB) munka nélkül maradt. A szaklétesítési-szakindítási ügyszám **még így is mintegy 60 %-kal magasabb volt** 2009-ben, mint a Bologna átmenet előtti évek 200 körüli ügyszáma.

A további akkreditációs tevékenységek pedig a szokásos rendben és terheléssel folytatódtak. Az intézményakkreditációt tekintve az ütemterv szerint befejeződött az 5. etap, s elkezdődött a második intézményakkreditációs kör utolsó, 6. etapja (melybe az eredetileg 2010-re és 2011-re tervezett intézmények is bekerültek). A művészeti képzések párhuzamos vizsgálatai 2009-ben befejeződtek, s megkezdődött az informatika képzések párhuzamos vizsgálata. A 2008-as megfeleléségi vizsgálat után 2009-ben megtörtént a teljes magyar doktori képzés akkreditációja. A szűkebben vett adminisztratív-működési munkák rendben folytak. Egy kis extrát azért 2009-ben sem úsztunk meg: a MAB otthonául szolgáló Király u. 16. szám alatti irodaház 2007. júliusi beköltözésünk óta immár másodszor került új tulajdonos kezébe, s a tulajdonosváltás sajnos nem volt zökkenőmentes. E zökkenők az irodaház üzemeltetésében is jelentkeztek, s az év során

többször is megnehezítették a titkárság (s az egész MAB) munkáját.

Összefoglalva azt mondhatjuk, hogy a titkársági munkaterhelés 2009-ben a 2006-08 közötti időszakhoz képest enyhült, de még mindig nagyobb volt, mint a Bologna átmenet előtti évek normál szintje. Titkársági kollégáim 2009-es munkájáért ezúton is köszönetet mondok.

A titkárság munkájából 2009-re vonatkozóan a következőket emelhetjük ki.

1. Munkafeladatok

1.1 Intézményi akkreditáció

A szokásos időzítés szerint a 2008/09-es **5. intézményakkreditációs etap** munkájának dan-dárja 2009-ben bonyolódott (felkészítések, látogatások, jelentések írása, plenumhatározatok, intézmények végső kiértékelése), mely munkából a titkárság is kivette részét szervezéssel, az anyagok előkészítésével, a jelentések írásához, formába öntéséhez nyújtott segítséggel, a levelek írásával. A MAB 2008-as külső értékelési jelentésében a nemzetközi szakértői panel által tett ide vonatkozó ajánlásnak megfelelően 2009-ben különös figyelmet fordítottunk az **akkreditációs jelentések gondozására**, végső kialakítására, mely a formai elemeken kívül egyes tartalmi vonatkozásokra is kiterjedt, a MAB plénumon elhangzottak szerint, valamint a jelentések viszonylagos egységességének biztosítását elősegítendő.

Elindult továbbá a hatodik, 2009/10-es intézményakkreditációs etap. Ennek előkészítése során merült fel a Bologna átmenet kapcsán véleményezett egyes szakok MAB határozataiban szereplő megszorító kitételek kapcsán tett intézményi intézkedések ellenőrző vizsgálatának szükségessége. A titkárság MAB határozatot készített elő az érintett szakok **monitoring** vizsgálatára vonatkozóan. (A monitoring, követő vizsgálatok erősítését, szisztematikusabbá tételét ugyancsak javasolta a MAB számára 2008-as külső értékelési jelentésében a nemzetközi panel.) E vizsgálatok az egyes intézményekben az intézményakkreditációs vizsgálatokkal várhatóan egyidőben, de egy másik eljárás keretében fognak lezajlani.

1.2 Párhuzamos vizsgálatok

A **művészeti képzések** 2007 őszén elindult párhuzamos (diszciplináris) programakkreditációs vizsgálatai 2009-ben befejeződtek. Erre az évre esett a látogatások túlnyomó többsége, s a jelentések írása, elfogadása. A titkársági munka dandárját a vonatkozó levelezés, szervezés, s alkalmanként a látogatásokon való referenci részvétel jelentette. Az előző évihez hasonlóan e beszámolóban is meg kell említenem, hogy a művészeti terület sajátosságai és olykor meglehetősen összetett személy- és intézményközi viszonyai nem könnyítették meg a látszólag egyszerű szervezési, lebonyolítás támogatási munkát. Különösen a zeneművészeti képzéseket vizsgáló LB munkájának segítése igényelt a szokásosnál is nagyobb figyelmet és körültekintést, beleértve az ezen LB három külföldi tagjával való kapcsolattartást, s a vonatkozó adminisztratív-pénzügyi teendők ellátását. Az intézményakkreditáció kapcsán a jelentésekről fentebb mondtak itt is érvényesek, sőt, egy-két esetben a titkárságnak lényeges katalizátor szerepet kellett vállalnia, hogy az adott jelentés egyáltalán elkészüljön (míg máskor az idő előtt publikussá tett jelentésrészek kapcsán támadtak extra teendőink).

2009-ben a szükséges és szokásos titkársági támogatással megtörtént az **informatika képzések** párhuzamos vizsgálatának előkészítése, s összettel a látogatások is megkezdődtek.

1.3 Szaklétesítések, szakindítások

Az elmúlt néhány évhez képesti 2009-es csökkenés ellenére még mindig ez a tevékenység jelenti a **legnagyobb terhelést** a titkárság (és persze a Testület) számára. A szokásos titkársági szervező-előkészítő munka mellett e területen 2009-ről szólva is a *Felvételi tájékoztató* lapzártája előtti különösen hektikus időszakot kell kiemelnem.

1.4 Egyetemi tanári ügyek

Az egyetemi tanári pályázatok immár megszokottan alapos formai ellenőrzése, a hiánypótlást kérő levelek írása, bírálók felkérése és az anyagok képzési ági bizottságok, az ET kollégium, majd a plénum elé segítése, valamint a 2008-ban megújított értékelési szempontrendszer 2009-es frissítését támogató titkársági munka a múlt évben is rendben zajlott.

1.5 Doktori ügyek, doktori iskolák akkreditációja

2009-ben is volt néhány doktori iskola létesítési ügy, a legnagyobb feladatot azonban e tekintetben a 2007-08-as törvényességi megfelelési vizsgálat után a 2009-es doktori iskolai akkreditációs vizsgálatok teendői jelentették a titkárság számára (is). A **doktori adatbázis** pontosítási és fejlesztési teendői lényegében folyamatos munkát adtak az év során informatikusunknak és a titkárság többi érintett munkatársának, az akkreditációs szabályok, követelmények mindenkori változását is követendő. Jelentős volt továbbá az akkreditációs vizsgálatok miatti telefoni és elektronikus levélbeli érdeklődések száma. Az egyéni szakértői és a különböző szintű testületi véleményezés titkársági támogatása a 2008-ban kialakított rend szerint zajlott.

1.6 Felülvizsgálati bizottság

A MAB Felülvizsgálati bizottságának (FvB) megalakulása óta (2006. július) a bizottság munkáját, a KÁB-okhoz hasonló módon, a titkárság segíti. Ez a munka a szervezési, logisztikai, adminisztratív feladatokon túl, melyeket a titkárság szokásos munkarendjében és munkamegosztásában látunk el, a bizottság referenciájának jogi szakismereteit is igényli, az igen nagy figyelem és a jelentős munkaterhelés mellett. A 2008-as 51 lezárt ügy után 2009-ben 72 ügyet zárt határozattal le az FvB. Az ügyszám tehát folyamatosan növekszik.

Az FvB első ciklusa 2009. június végén lejárt, az új FvB 2009 júliusától változatlan titkársági támogatás mellett működik.

1.7 Felügyelő bizottság

A MAB Felügyelő bizottsága (FB) ugyancsak 2006. júliusában alakult, s munkájának háttértámogatását szintén a titkárság végzi. E bizottság feladatai a MAB működésének és gazdálkodásának törvényességi ellenőrzésére koncentrálnak. Legfontosabb feladatuként a MAB mérlegbeszámolóját és éves közhasznúsági jelentését véleményezi. 2009-ben e dokumentumok mellett az FB véleményezte a 2008. évi központi költségvetési támogatás felhasználásáról az OKM számára készített beszámolót, a 2008. évi titkársági működésről szóló főtitkári beszámolót, valamint a MAB 2009. évi költségtervét.

1.8 További feladatok

További feladataink közül említést érdemelnek az alábbiak:

- a) A titkárság 2009-ben is szokásosan részt vett a plénum elé kerülő különböző általánosabb **működési, elvi anyagok előkészítésében**. Ezek közül kiemelhető a Bologna szakrendszer felülvizsgálata kapcsán részletes képzési ági bizottsági megkerdezéssel készített és MAB határozattá emelt dokumentum, melynek előkészítése mellett a feldolgozó, összesítő-fogalmazó munkálataiban is segédkeztünk. (2009/3/II. sz. határozat)
- b) A szokásos plénumülés szervezések sorából 2009-ben kiemelkedtek az október 1-2-án Balatonfüreden tartott **kétnapos kihelyezett MAB-ülés** szervezési, logisztikai munkálatai, az áprilisi ülés pedig a szokásos helyszínt adó ELTE BTK kari tanácsterem aktuális foglaltsága miatt a Budapesti Gazdasági Főiskola Lotz-termében került megrendezésre, ugyancsak némi extra munkát igényelve az előkészítésben és lebonyolításban.
- c) Jelentős előkészítő és adminisztrációs munkát, valamint szervezést igényelt a szeptember 25-én tartott **MAB szakértői fórum** (BCE új épület). Mintegy 1500 szakértőnek küldtünk meghívót elektronikus levélben, több csomagban, s kb. 500 választ, illetve hibáüzenetet dolgoztunk fel, melyek alapján pontosítottuk a szakértői e-mail címjegyzéket.
- d) E címjegyzéket használtuk a **MAB szakértői adatbázis** kialakításának céljára is. A szakértői fórum által adott pozitív jelzést, s a szükséges informatikai munkák elvégzését követően kiértécsítettük a szakértőket, s 2009. végéig a mintegy 1500 címzett több mint fele töltötte fel adatait, s fogadta el a szakértői nyilatkozatot.
- e) 2009-ben is Budapesten ülésezett a **MAB Nemzetközi Tanácsadó Testülete** (okt. 9-10.), s a **MAB Magyar Tanácsadó Testületének** ülését is megszervezhettük (dec. 11.).
- f) A MAB **kiadványok** sorában megjelent a 2008. évi MAB tevékenységet bemutató *Évkönyv*, valamint az *Akkreditációs Értesítő* 2009/1, 2009/2 és 2009/3 száma.

- g) A titkárság feladata volt 2009-ben is a **MAB honlapjának** működtetése.
- h) A korábbi évekhez hasonlóan folyt 2009-ben az **„általános” titkársági, segítő és adminisztrációs munka**, mely az elnök és az elnökség, a főtitkár és a főtitkárhelyettes mindenkori segítésére, a központi telefon- és e-mail kezelés mellett táblázatok, listák, statisztikák összeállítására irányult.
- i) Hasonlóképpen végezte a titkárság a személyes ügyfélforgalommal és a telefonos, elektronikus levelezéses **kommunikációval** kapcsolatos munkát, a tájékoztatást, a MAB szabályok és eljárások erdejében való eligazodás segítését, partnereink információval való ellátását. (Köztük pl. a plénumülések után, a szakindítási döntéseket tartalmazó ún. gyorslista elkészítését, honlapra tételét és az OKM-be küldését.)

2. Titkársági működés

2.1 Munkatársi állomány, munkaszervezés

A munkatársi állomány 2008-hoz képest 2009-ben nem változott. A titkársági alkalmazottak teljes munkaidős foglalkoztatottban kifejezett (átlagos állományi) **létszáma** 2009. december 31-én **17,75 fő** (2004. januárban 22 fő volt). A titkárság ezzel a létszámmal képes feladatai ellátására, ám egy-egy kolléga betegsége idején, valamint a szabadságok zökkenőmentes kiadása tekintetében nem könnyű a helyettesítések megszervezése.

A titkársági **munkaelosztás** 2009-ben lényegesen nem változott. Egy referensi pozícióban történt betegség miatti kiesés okán készültünk fel a 2010-től e munkakörben alkalmazandó munkaelosztási változtatásra, egy új, fiatal ügyintéző kollégánál egyidejű belépése mellett.

2009-ben, a nemzetközi külső értékelési panel javaslatának megfelelően, 2007-08 után ismét rendszeressé tettük a teljes létszámú **titkársági értekezleteket**, nem feladva ezek mellett a rendszeres kisebb, **célcsoportos megbeszéléseket** és a már jól bevált **elektronikus körleveleket**.

2.2 Gazdálkodás

A korábbi évekről szóló beszámolókból jelzett gazdálkodási nehézségek 2009-ben végre enyhültek, annak ellenére, hogy 2009-ben sem

kaptuk meg a felsőoktatási törvényben rögzített 2 ezrelékes támogatást. A költségvetési törvényben azonban a 2008. évi 210 M Ft-os központi támogatáshoz képest 250 M Ft szerepelt 2009-re. Ebből az OKM által az év elején jelzett drasztikus, mintegy 20 %-os elvonás helyett a tényleges elvonás 2,2 %-os lett, köszönhetően a MAB plénum 2009. február 27-i határozott állásfoglalásának, valamint az OKM-be küldött – olykor kért – helyzetfeltáró leveleknek és kimutatásoknak. Ezek eredményeként központi költségvetési támogatásként 245,5 M Ft-ból gazdálkodhattunk a múlt évben. Ezt egészítették ki a – 2008-hoz képest mintegy 40 %-kal csökkent, ám még így sem jelentéktelen – szakindítási véleményezési bevételek, s a szigorú gazdálkodás eredményeként 2007-től keletkező megtakarítások és kamatbevételek.

A központi támogatás folyósításának időzítése tekintetében 2009-ben sem sikerült igazán előbbre lépni. Az évi támogatás első részletét 2008-ban május 19-én kaptuk meg, 2009-ben az első részlet mindössze 5 nappal korábban, május 14-én érkezett számlánkra. Gazdálkodásunkban minden évben figyelniünk kell arra, hogy a központi támogatás első részletének beérkezéséig megfelelő tartalék álljon rendelkezésre, melyből a MAB működése biztonságosan finanszírozható. Erre 2009-ben is figyelemmel voltunk, így a 2010. eleji működés finanszírozása nincs veszélyben.

A 2009-re vonatkozó gazdálkodásunkról részletesen és számszakilag a központi költségvetési támogatás felhasználásáról az **OKM-nek küldendő beszámolóban**, valamint a mérlegbeszámolót is tartalmazó **közhasznúsági jelentésünkben** fogunk tudósítani.

2.3 Fejlesztés

2009-ben a MAB titkárság által vezetett különböző listák informatikailag korszerűbb, adatbázisban való kezelésének kialakítására irányuló munkában előbbre léptünk. A napi informatikai működtetési feladatok és a doktori adatbázissal kapcsolatos működtetési és fejlesztési feladatok mellett informatikusunk elkészítette az **adatbázis alapú információs rendszert**, mely – a doktori adatbázishoz hasonlóan – interneten érhető el <http://tir.mab.hu>. Jelenleg tartalmazza a MAB testületének (plénum + bizottságok) listáit, a MAB határozatok táráit, külön is a doktori iskolákról hozott határozatokat, s a MAB szakértői adatbázist (annak

nyilvános adataival). A rendszert 2010-ben további elemekkel tervezzük bővíteni.

Eszközeink tekintetében 2009-ben **számítástechnikai fejlesztést** valósítottunk meg, meghibásodások illetve elavulás miatt. 3 asztali számítógépet, 2 nyomtatót, 1 erősítőt, és 12 monitort szereztünk be, utóbbiakat a még meglévő régi, katódsugárcsőves monitoraink lecserélésére. (A nyomtatókat és monitorokat a közbeszerzéses szállító 2010. januárjában szállítja.)

2.4 Belső minőségbiztosítás

A MAB működésére vonatkozó 2008-as mérések elemzését tartalmazó dokumentumokat a plénum 2009. február 27-i ülésén vitatta meg, elfogadásukat követően közzétettük őket a MAB honlapján, a MAB minősége menüpontban.

Elkészítettük a nemzetközi külső értékelésünk ajánlásai nyomán eredetileg angolul összeállított MAB akcióterv magyar fordítását, s ezt is feltettük a honlapra.

A titkárság közreműködött a MAB belső minőségbiztosítás részeként végrehajtott 2009-es kérdőíves felmérés előkészítésében és lebonyolításában. A plénumtagok mellett a titkársági munkatársak is kitöltötték a kérdőívet. A kitöltött kérdőíveket a MAB Minőségfejlesztési bizottságának tagjai dolgozták fel. Az eredmények a 2010. január 22-i plénumülés elé kerülnek, meg tárgyalásuk után tesszük fel őket a MAB honlapjára.

Az intézményakkreditáció 2008/09-es etapjának lezárása után az érintett intézmények vezetőit 2009-ben is visszacsatoló kérdőív kitöltésére kértük. A korábbi gyakorlattal ellentétben azonban ezúttal nem e-mailen illetve papíron bonyolítottuk le a felvételt, hanem az internet nyújtotta lehetőségeket használtuk (*Survey Monkey*). Az eredmények feldolgozására 2010-ben kerül sor.

3. Kapcsolatok

A titkárság külső kapcsolatai 2009-ben is a már hosszú évek óta szokásos intenzitásúak voltak, úgy a **felsőoktatási intézményekkel** (intézményakkreditáció, párhuzamos vizsgálatok, doktori iskolák akkreditációja, szakindítások, egyetemi tanári pályázatok stb. kapcsán),

mint az **OKM**-mel (MAB határozatok gyorslistái, KKK-k, finanszírozás, selejtezés-leltár), s az **Oktatási Hivatallal** is.

Továbbra is szoros a kapcsolatunk az **MRK** és az **FTT** titkárságával, s az FTT főtitkárának kezdeményezésére 2007 őszén elindult rendszeres MRK-FTT-MAB titkárságvezetői munkamegbeszélések, két-két képviselő részvételével, 2009-ben egy tavaszi és egy őszi találkozóval folytatódtak.

Külföldi kapcsolataink is változatlanul erősek és kiválóak. *Rozsnyai Krisztina* továbbra is CEEN főtitkár, s az EUA intézményértékelési program Irányító Bizottsági tagja (rendszeres értékelő panel titkári munkája mellett), s a bajorországi ACQUIN és az osztrák AQA ügynökségek munkáját segítő egy-egy állandó bizottságnak is tagja. Jőmagamat pedig az ENQA 2009. szeptemberi közgyűlése választott újabb egy évre a szervezet egyik alelnökévé. Továbbra is mindketten részt veszünk különböző nemzetközi projektekben, s – meghívásra – előadásokat tartunk konferenciákon.

Külön is kiemelendő a **TEAM II. projektben** való MAB részvétel. Ez a projekt, az NVAO (a

holland-flamand ügynökség) koordinálásában a nemzetközi közös mesterképzések nemzetközi akkreditációjának lehetőségeit vizsgálja néhány próba-értékelés keretében. A MAB a BCE részvételével négy országban működő *Comparative Local Development* mesterszak nemzetközi értékelésében vesz részt, a Látogató Bizottságba szakértőt adva. E próbaértékelés felelőse a MAB. A munka oroszlánrészének végzése mellett Rozsnyai Krisztina a nemzetközi LB titkári teendőit is ellátja (a helyszíni látogatás Trentóban, 2010. februárjában lesz), melybe az értékelő jelentés megfogalmazása is beletartozik.

A titkársági munkatársak közül *Dégi Nóra* aktív maradt nemzetközi ügyekben is, májusban részt vett a magán felsőoktatási intézményekről Bécsben megrendezett ENQA-szemináriumon. A szemináriumról készített beszámolóját a plénumtagok is megkapták.

Budapest, 2010. január 15.

Szántó Tibor

MAB javadalmazások

2010/3/V. sz. MAB határozat (10.02.22)
Az FB előterjesztése alapján a testület egyhangúlag jóváhagyta a MAB tagok, FvB tagok,

tisztségviselők (alelnökök, FvB elnök), MAB elnök, FB elnök és tagok bruttó tiszteletdíjának 2010. februártól történő 11%-os emelését.

MAB SzMSz módosítás

MAB 2007/3/III. sz. határozata, módosítva a MAB 2009/3/IV. sz. és MAB 2010/4/II. sz. határozatával. (2010. március 26.) A MAB végrehajtotta SzMSz-ben az Ftv módosítás következtében

szükségessé vált módosításokat. Az SzMSz-t a MAB megküldte véleményezésre és aláírásra az Oktatási és Kulturális Miniszternek.

A MAB munkaterve – 2010–2012

2010/4/III. sz. MAB határozat (10.02.22)

Törvényi háttér:

108. § (1) Az ágazati minőségpolitika végrehajtása érdekében az ágazati minőségfejlesztési rendszer magában foglalja [– többek között –] a felsőoktatási intézmények képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenységének külső – a MAB által folytatott – **értékelését, minőségének hitelesítését.**

109. § (1) A MAB az **intézmény és programakkreditáció** keretében a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének értékelésére, valamint az intézményi minőségfejlesztési program fejlesztése érdekében tett intézkedések megvalósulásának külső értékelésére és nyomon követésére létrehozott független, országos szakértői testület.

Ágazati szintű feladatok: [Ftv. 109. § (2) a)-c); (3)]

Közreműködik a felsőoktatás fejlesztésével összefüggő tervek, az ágazati minőségpolitika elveinek elkészítésében és megvalósulásának figyelemmel kísérésében.

OKM és saját kezdeményezésre – SNB, MTT és NTT.

Figyelemmel kíséri a felsőoktatás minőségfejlesztési tevékenységének és az Európai Felsőoktatási Térség fejlesztése irányelveinek harmonizációját.

Stratégiai és nemzetközi bizottság, NTT

Részt vesz a felsőoktatási képzés és tudományos kutatói, művészeti alkotótevékenység ágazati szintű értékelésében.

OKM és saját kezdeményezésre.

A MAB véleményezi a felsőoktatási törvény és végrehajtási rendeleteinek tervezeteit.

A törvény-, ill. rendeletalkotók megkeresései szerint.

Intézményi szintű feladatok [Ftv. 109. § (2) e), f)]

Ötvenként, munkaterve szerint értékeli

- a felsőoktatási intézményben folyó képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenységet, azt, hogy a felsőoktatási intézmény mely képzési, illetve tudományterületen, képzési szinten rendelkezik a szükséges feltételekkel, valamint
- a képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenység fejlesztésére a minőségfejlesztési programban meghatározott intézkedések megvalósulását.

Lásd a 2. sz. mellékletet.

A felsőoktatási intézmény megkeresésére szakértői véleményt ad

- az alap- és mesterképzésben képzés indításáról,
- ezzel összefüggésben szaklétesítésről (a képzési és kimeneti követelmények tervéről),
- a doktori iskola létesítéséről és szabályzatáról,
- egyetemi tanári pályázatokról;
- véleményt nyilvánít képzési, tudományos kutatási és művészeti alkotótevékenységről.

A MAB a szakértői véleményeket intézményi megkeresésekre adja meg.

Folyamatos feladatok

A MAB határozatok, javaslatok közzététele.

A MAB belső minőségbiztosítása az ESG szempontrendszere alapján.

A felsőoktatási intézmények rendszeres tájékoztatása.

Együttműködések: OKM, MRK, ODT, FTT, MTA, HÖÖK,

A titkársági információs rendszer továbbépítése.

A doktori adatbázis működtetése, rendszeres éves figyelése.

Szakértők felkészítése, fórumok tartása.

Gazdálkodás.

Pályázatok.

Nemzetközi szervezetek, tagságok, kapcsolatok.

Az aktuális tennivalókat a mindenkori éves feladattervek tartalmazzák.

Bazsa György
a MAB elnöke

Mellékletek:

1. Részletesebb jogszabályi háttér a munkatervhez
2. Intézményakkreditációs ütemterv 2010-15
3. Párhuzamos program-(szak)akkreditáció 2010-től
4. Párhuzamos programakkreditációs ütemterv 2010-15

1. sz. melléklet:

Részletesebb jogszabályi háttér a munkatervhez:

Ftv. 108. § (1) Az ágazati minőségpolitika végrehajtása érdekében az ágazati minőségfejlesztési rendszer magában foglalja

a) az ágazati minőségpolitika elveit,

b) a felsőoktatási intézmények képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenységének külső – a MAB által folytatott – **értékelését, minőségének hitelesítését,**

c) az intézményi minőségfejlesztési programokat.

(3) A felsőoktatási intézmények képzési és tudományos kutatási tevékenységét, művészeti alkotótevékenységét rendszeresen, ötvenként – **munkaterve szerint** – a MAB-nak értékelnie

kell. Az értékelésnek ki kell terjednie a képzés és tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység személyi, tárgyi feltételeinek meglétére, továbbá az intézményi minőségfejlesztési program keretében ennek fejlesztése érdekében tett intézkedések megvalósulásának értékelésére.

106. § (1) A felsőoktatási intézmény létesítésével, átalakulásával kapcsolatos ügyekben első fokon a regisztrációs központ jár el. Döntése előtt beszerzi a MAB szakértői véleményét. ...

(2) A felsőoktatási intézmény alap- és mesterképzésben szakindítás előtt, beszerzi a MAB szakértői véleményét. ...

(3) A felsőoktatási intézmény a doktori iskola létesítése előtt beszerzi a MAB szakértői véleményét. ...

(4) A felsőoktatási intézmény rektora az egyetemi tanári kinevezéssel kapcsolatos javaslatának elkészítése előtt beszerzi a MAB szakértői véleményét.

(5) A MAB – a (7) bekezdésben meghatározottak kivételével – az e §-ban szabályozott eljárásokban a jogszabályokban meghatározottak alapján készíti el szakvéleményét.

110. § (8) A MAB állásfoglalását, javaslatát a Kormány által meghatározottak szerint, továbbá – a Bizottság kezdeményezésére – a Magyar Köztársaság hivatalos lapjában és a miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzé kell tenni.

(10) A MAB-nak biztosítania kell a közérdekből nyilvános adatnak minősülő, az általa elfogadott szakértői vélemények és állásfoglalások tartalmának megismerhetőségét az érintettek kérésére.

138/2009. trv. A felsőoktatási törvény módosításáról

Az Ftv. - e törvény 25. §-ával megállapított - 108. § (3) bekezdésében⁵ előírt ötéves értékelési időszakra tekintettel a MAB 2010. március 1-jéig módosítja munkatervét, amelyet a Magyar Köztársaság hivatalos lapjában és az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzé kell tenni.

⁵ 108. § (3) A felsőoktatási intézmények képzési és tudományos kutatási tevékenységét, művészeti alkotótevékenységét rendszeresen, ötévenként - munkaterve szerint - a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságnak értékelnie kell. Az értékelésnek ki kell terjednie a képzés és tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység személyi, tárgyi feltételeinek meglétére, továbbá az intézményi minőségfejlesztési program keretében ennek fejlesztése érdekében tett intézkedések megvalósulásának értékelésére.

Ftv. 2009	Ftv. 2010
<p>A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság</p> <p>109. § (1) A MAB a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének értékelésére, valamint az intézményi minőségfejlesztési rendszer működésének vizsgálatára létrehozott független, országos szakértői testület.</p> <p>A MAB:</p> <p>a) közreműködik az ágazati minőségpolitika elveinek elkészítésében és megvalósulásának figyelemmel kísérésében,</p> <p>c) ellátja az intézménylétesítéssel és –működéssel kapcsolatos minőségitelesítés feladatait,</p> <p>d) javaslatot tesz az egyetemi tanári követelményrendszerre,</p> <p>e) figyelemmel kíséri az ágazati minőségfejlesztési rendszer harmonizációját az Európai Felsőoktatási Térség felsőoktatási rendszereivel,</p> <p>f) a felsőoktatási intézmény megkeresésére véleményt nyilvánít képzési, tudományos kutatási és művészeti alkotótevékenységről,</p> <p>g) szakértői véleményt ad az alap- és mesterképzés indításáról, a doktori iskola létesítéséről, doktori képzés indításáról és a doktori szabályzatról,</p> <p>h) a felsőoktatási intézmény kérésére véleményt nyilvánít az egyetemi tanári munkaköri cím adományozásával kapcsolatosan,</p>	<p>A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság</p> <p>109. § (1) A MAB az intézmény és program-akkreditáció keretében a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének értékelésére, valamint az intézményi minőségfejlesztési program* fejlesztése érdekében tett intézkedések megvalósulásának külső értékelésére és nyomon követésére létrehozott független, országos szakértői testület.</p> <p>(2) A MAB ellátja az e törvényben meghatározott feladatait, így különösen:</p> <p>a) közreműködik a felsőoktatás fejlesztésével összefüggő tervek, az ágazati minőségpolitika elveinek elkészítésében és megvalósulásának figyelemmel kísérésében,</p> <p>b) figyelemmel kíséri a felsőoktatás minőségfejlesztési tevékenységének és az Európai Felsőoktatási Térség fejlesztése irányelveinek harmonizációját,</p> <p>c) részt vesz a felsőoktatási képzés és tudományos kutatói, művészeti alkotótevékenység ágazati szintű értékelésében,</p> <p>d) e törvényben szabályozott módon közreműködik a felsőoktatási intézményekkel kapcsolatos eljárásokban,</p> <p>e) ötévenként, munkaterve szerint értékeli</p> <p>ea) a felsőoktatási intézményben folyó képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenység-</p>

	<p>get, azt, hogy a felsőoktatási intézmény mely képzési, illetve tudományterületen, képzési szinten rendelkezik a szükséges feltételekkel, valamint</p> <p>eb) a képzési, tudományos kutatási, művészeti alkotótevékenység fejlesztésére a minőségfejlesztési programban* meghatározott intézkedések megvalósulását,</p> <p>f) a felsőoktatási intézmény megkeresésére</p> <p>fa) szakértői véleményt ad az alap- és mesterképzésben képzés indításáról, a doktori iskola létesítéséről,</p> <p>fb) véleményt nyilvánít képzési, tudományos kutatási és művészeti alkotótevékenységről.</p>
<p>108. § (3) A felsőoktatási intézmények képzési és tudományos kutatási tevékenységét rendszeresen, <u>nyolcévenként</u> a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságnak értékelnie kell. Az értékelésnek ki kell terjednie a képzés és tudományos kutatás személyi és tárgyi feltételeinek meglétére, továbbá az intézményi minőségfejlesztési program megfelelésére.</p>	<p>21. § (6) ... Az intézményi minőségfejlesztési programban* kell meghatározni a képzési program, a tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység, a hallgatók értékelésének, az oktatás személyi és infrastrukturális feltételei, a tanulástámogatás eszközei, a hallgatói szolgáltatások, a belső információs rendszer és a nyilvánosság fejlesztésére irányuló célokat. (+ Évente értékelést készít, és honlapra felteszi.)</p>

2. sz. melléklet

Intézményakkreditációs ütemterv 2010-15

A MAB az ütemezésben az intézmények indokolt kéréseit mérlegeli.

INTÉZMÉNYEK		2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
Állami egyetemek						
1.	Budapesti Corvinus Egyetem (BCE)			7 kar		
2.	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME)				8 kar	
3.	Debreceni Egyetem (DE)		15 kar			
4.	Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE)					8 kar
5.	Kaposvári Egyetem (KE)		4 kar			
6.	Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem (LFZE)					
7.	Magyar Képzőművészeti Egyetem (MKE)					
8.	Miskolci Egyetem (ME)				8 kar	
9.	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME)					
10.	Nyugat-magyarországi Egyetem (NYME)			10 kar		
11.	Óbudai Egyetem (OE)	5 kar				
12.	Pannon Egyetem (PE)			5 kar		
13.	Pécsi Tudományegyetem (PTE)		10 kar			
14.	Semmelweis Egyetem (SE)					5 kar
15.	Széchenyi István Egyetem (SZE)				3 kar	
16.	Szegedi Tudományegyetem (SZTE)	12 kar				
17.	Szent István Egyetem (SZIE)	10 kar				
18.	Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE)					
19.	Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (ZNME)				3 kar	
Nem állami egyetemek						
20.	Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem (AGyNE)					
21.	Debreceni Református Hittud. Egyetem (DRHE)					
22.	Evangelikus Hittudományi Egyetem (EHE)					
23.	Károli Gáspár Református Egyetem (KGRE)					4 kar
24.	Közép-európai Egyetem (CEU)					
25.	Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem (OR-ZSE)					
26.	Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE)					5 kar

INTÉZMÉNYEK		2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
Állami főiskolák						
27.	Budapesti Gazdasági Főiskola (BGF)		3 kar			
28.	Dunaújvárosi Főiskola (DF)					
29.	Eötvös József Főiskola (EJF)					
30.	Eszterházy Károly Főiskola (EKF)					
31.	Károly Róbert Főiskola (KRF)					
32.	Kecskeméti Főiskola (KF)					
33.	Magyar Táncművészeti Főiskola (MTF)					
34.	Nyíregyházi Főiskola (NYF)					
35.	Rendőrtisztai Főiskola (RTF)					
36.	Szolnoki Főiskola (SZF)					
INTÉZMÉNYEK		2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
Nem állami főiskolák						
37.	A Tan Kapuja Buddhista Főiskola (TKBF)					
38.	Adventista Teológiai Főiskola (ATF)					
39.	Általános Vállalkozási Főiskola (AVKF)					
40.	Apor Vilmos Katolikus Főiskola (AVKF)					
41.	Baptista Teológiai Akadémia (BTA)					
42.	Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola (BHF)					
43.	Budapest KortársTánc Főiskola (BKF)					
44.	Budapesti Komm. és Üzleti Főiskola (BKF)		2 kar			
45.	Egri Hittudományi Főiskola (EGHF)					
46.	Esztergomi Hittudományi Főiskola (ESZHF)					
47.	Gábor Dénes Főiskola (GDF)					
48.	Gál Ferenc Hittudományi Főiskola, Szeged (GFHF)					
49.	Golgota Teológiai Főiskola (GTF)					
50.	Győri Hittudományi Főiskola (GYHF)					
51.	Harsányi János Főiskola (HJF)					
52.	IBS Nemzetközi Üzleti Főiskola (NÜF)					
53.	Kodolányi János Főiskola (KJF)					
54.	Kölcsey Ferenc Ref. Tanítóképző Főiskola (KTIF)					
55.	Modern Üzleti Tudományok Főiskolája (MÜTF)					
56.	Mozg. Nevelőképző és Nevelő Int. (MPANNI)					
57.	Pápai Református Teológiai Akadémia (PRTA)					
58.	Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola (PHF)					
59.	Pünkösdi Teológiai Főiskola (PTF)					
60.	Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola (SSZHF)					
61.	Sárospataki Református Teológiai Akadémia (SRTA)					
62.	Sola Scriptura Lelkészképző és Teol. Főiskola (SSTF)					
63.	Szent Atanáz Görög Kat. Hittud. Főisk. (SZAGKHF)					
64.	Szent Bernát Hittudományi Főiskola (SZBHF) (műk. felfüggesztve)					
65.	Szent Pál Akadémia (SZPA)					
66.	Tomori Pál Főiskola (TPFK)					
67.	Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola (VHF)					
68.	Wekerle Sándor Üzleti Főiskola, Budapest (WSÚF)					
69.	Wesley János Lelkészképző Főiskola (WJLF)					
70.	Zsigmond Király Főiskola (ZSKF)					
intézmények száma:		11	8	15	21	14
„kari szintek” száma:		35	37	34	39	32

3. sz. melléklet**Párhuzamos program-(szak)akkreditáció
2010-től**

A párhuzamos programakkreditáció az adott képzési ághoz vagy képzési területhez tartozó alap- és mesterszakok egyidejű értékelését és akkreditációját jelenti.

Az akkreditációs folyamat elemei:

- Az egyes vizsgálatok időzítése: munkaterv szerint, az intézményakkreditációs ütemezésre is tekintettel.
- Egységes dokumentáció készítése minden A/M szakról (programról) + szaksajátságok
 - a jelenlegi helyzet bemutatása (tanterv, személyi és tárgyi feltételek, kutatás) és összehasonlítása a szakindításkor közöltekkel, a változások kiemelése
 - adatok a képzésről, *a szak hallgatóiról (jelentkezők, felvettek, képzési és kimeneti teljesítmények, végzők, továbbtanulók, elhelyezkedők), a szak oktatóiról*
 - a szak (C-SWOT analízist is tartalmazó) tömör önértékelése
 - a DI-k értékelése a felkérésre frissített www.doktori.hu adatbázisból történik
- Az LB elemzése a dokumentációk, *teljesítmény- és minőségmutatók* alapján.
- Látogatások a legjobb 2-4, leggyengébb 3-5 + random kiválasztott 2-5 helyen.
- LB jelentés - értékeléssel és javaslatokkal.
- A MAB testület akkreditációs határozata.

A dokumentáció jellemzői

- A dokumentumok struktúrája egységes (templát).
- Az adatok minél nagyobb hányada egyébként is meglévő, más adatforrásokban szereplő, ezért minimális többletmunkát igényel: eredeti MAB-beadvány, FIR, OKM statisztika, intézményi honlap, FOI tanulmányi rendszere.
- A dokumentumok a FOI Ftv. szerint készítenődő és honlapján megjelenítendő éves minőségértékelési jelentésének részét (mellékletét) képezik.
- A dokumentumok összehasonlító, elemző, táblázatos és grafikus értékelést tesznek lehetővé.

A dokumentáció szerkezete

A dokumentáció külön készítenődő N/L/ – Székh/Teleph – Ma/En/De képzésekre.

Fő részei:

- I. Az egységes rendszerű adatok – követik a szakindítási akkreditációs beadvány pontjait.
- II. Elemző szöveges önértékelés, részben meghatározott közös, részben egyedileg fontosnak ítélt szempontok alapján. A HÖK is készíthet független önértékelést.
- III. A program minőségbiztosítási gyakorlata a FOI QA rendszerében.
- IV. Javaslatok

Az LB munkája:

- Az LB a dokumentumok és az önértékelések elemzése alapján látogatási programot készít.
- Az LB a kialakított program alapján és *ad hoc* jelleggel is végezhet látogatást.
- Nem szükséges minden képzés helyszíni látogatása, de javaslat akkreditáció megvonására csak helyszíni látogatás alapján tehető.
- Összegző LB értékelés, jelentés:
 - a) A képzési terület/szakok elemző áttekintése + javaslatok
 - b) Az egyes képzések értékelése + javaslatok

A MAB testület döntése:

- Programonként (szakonként)
 - *akkreditálva* (hatályos a *képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén év / hó / nap-ig*), vagy
 - *akkreditálva monitor eljárással* (hatályos a *képzés akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén év/hó/napig*, monitoring vizsgálat időpontja: *év*), vagy
 - *nem akkreditálva* + (minden esetben) *javaslatok* az adott program minőségének fejlesztésére.
- Összegző javaslatok a programok (szakok) egészére az intézmények, ill. az OKM felé.

A dokumentáció szerkezete (részletezés)

I. Egységes rendszerű adatok

Adatok a szakról

1. tartalmi feltételek, tanterv
2. személyi feltételek
3. kutatásra vonatkozó elvárások
4. infrastrukturális feltételek
5. a képzési kapacitásra vonatkozó elvárások
6. idegen nyelven folyó képzésekre vonatkozó elvárások
7. a tanári mesterképzés
8. székhelyen kívüli képzés
9. távoktatási képzés

Adatok a szak hallgatóiról

- *jelentkezések 1./2./X. helyen pontszámeloszlás*
- *felvettek 1./2./X. helyről pontszám maximum, minimum és átlag*
- *a tanulmányi idő alakulása (félévekben, a többletfélévek átlagos száma)*
- *a tanulmányok zárása: abszolutóriumot / záróvizsgát / diplomát szerzők aránya a képzési ciklus elején tanulmányokat kezdetek számához viszonyítva*
- *végzetek: továbbtanulók / munkahelyet választók / egyéb*

Adatok a szak oktatóiról:

- Név, munkaviszony, **beosztás, tudományos fokozat/cím** (FIR-adatbázisból ???)
- Oktatott tárgyai, azok kreditszámai, óraszámja ezen a szakon és összesítésben
- **Utolsó 5 tudományos közleménye**
- Munkaviszonya más intézménynél (ha van)
- A szak oktatóinak összesített „szakmai súlya” (a legmagasabb érték számít)
 - oktatói: *Prof: 4, főisk.t./e.docens: 3, főisk. docens/adj:2, tanárs: 1*
 - tudományos: *MTA: 5, DSc: 4, habil: 3, PhD/DLA: 2, ezek nélkül: 1.*

II. Elemző szöveges önértékelés

Az elemző önértékelés (2-5 oldal ajánlott terjedelem) **szempontjai** (a szakfelelős és a rektor írja alá):

- a szak illeszkedése a többciklusú képzési rendszerbe, a képzési ág funkciója (közös képzési szakasz?)
- a képzés tudományos (*academic*) és gyakorlati (*professional*) szempontú értékelése

- a szakirányok bevétele, választásuk adatai (ha vannak)
- a felvett hallgatók előképzettsége, alkalmassága, motiváltsága
- a képzési követelmények teljesítése, a tanulmányi eredmények, a félévek óra/kredit és vizsgaterhelése; vizsgakövetelmények értékelése.
- a kimeneti követelmények teljesítése (záróvizsga tapasztalatok)
- a kimeneti kompetenciák kialakításának módszerei, eredményei, tanulássegítő módszerek, tehetséggondozás (formák és eredmények), az összefüggő hosszabb gyakorlat értékelése (ha van)
- mindezek alapján a tanterv értékelése, végrehajtott és tervezett változtatások
- pályakövetési módszerek és eredményeik
- a szak nemzetközi kapcsolatai (hallgatói, oktatói mobilitás)
- a belső minőségértékelés rendszere, eredményei (ESG érvényesülése)
- a szak helye a hazai (esetleg nemzetközi) rangsorokban
- a szak honlapja a FOI honlapján
- összesítés C-SWOT analízis rendszerben

III. A program minőségbiztosítási gyakorlata a FOI QA rendszerében.

A szak minőségének fenntartását, javítását célzó mechanizmusok

- a) elvi kialakítása (az intézményi minőségbiztosítási rendszerbe ágyazottság, a rendszer vonatkozó elemei)
- b) gyakorlati megvalósítása, működése.

IV. Javaslatok

A szak helyzetével, működtetésével kapcsolatban, országos és helyi szinten.

4. sz. melléklet

Párhuzamos program-(szak)akkreditáció ütemterve 2010-15

Szabkbizottság	Képz. terület	Képző hely #	Szakok száma	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15
Agrár	Agrár	20	193	X				
Bölcész	Bölcész	37	269			X		
Hittudomány	Hittudomány							
Műszaki	Műszaki	27	195			X		
	Informatika	15	42	X				
Művészetek	Művészet	21	383		zene monitor			X
	Műv. közv.	10	31					X
Orvos/eü.	Orvostud.	16	128		eü.		X	
	Sporttud.	9	26		X			
Társ.tud.	Társ. tud.	53	182				X	
	Jog/igazg.	15	42				X	
	Gazd.tud.	50	227			X		
Term.tud.	Term. tud.	16	113		X			
Pedagógusk.	Ped. képzés	38	688		óvó/tanító			tanárképz.
Összesen		327	2519					

A képzési helyek és a szakok száma a központi adatbázisból származik.

A ténylegesen meghirdetett és folyó képzések száma ennél biztosan kevesebb.

A MAB állásfoglalása és javaslatai az egyetemi tanári pályázatok véleményezéséről

2010/4/IX/1. sz. MAB határozat (2010. 03.26.)

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság állásfoglalása és javaslatai

1. A MAB az egyetemi tanári pályázatok szakértői véleményezése során számos kitűnő pályázattal találkozott. Ezek a pályázók jelentősen hozzájárulnak a magyar felsőoktatás magasabb színvonalához, jobb minőségéhez. Ugyanakkor sajnálattal állapítja meg, hogy a pályázók jelentős részének nincs, vagy alig van nemzetközi publikációja, független hivatkozása, így a törvényben előírt nemzetközi elismertsége sem. Ez összefügg azzal, hogy egyre kevesebb a Magyar Tudományos Akadémia doktora címmel jelentkező pályázó, jóllehet ez a cím országos nyilvánossága és értékrendje révén a tudományos teljesítmény elismert mércéje hazánkban.
2. A MAB a véleményezésre benyújtott egyetemi tanári pályázatokat a továbbiakban egy teljes nyomtatott példányban, s ezen felül a személyes dokumentumok másolata nélküli egy nyomtatott és egy elektronikus példányban (CD/DVD) kéri. Ez lehetővé teszi, hogy az illetékes szabkbizottság illetve a testület tagjai a pályázat véleményezéséhez szükséges részeit javaslatuk, illetve dönté-

sük meghozatala előtt a MAB szervertől – jelszavas hozzáféréssel, továbbadási és lementési tilalom mellett – tanulmányozhassák.

3. A MAB kéri, hogy az egyetemi tanári címre pályázók publikációs jegyzéke egy megadott link segítségével legyen elérhető valamelyik közismert, nyilvános, bibliográfiai szakmaiságot biztosító publikációs adattárban is, pl. MTMT, MTA, BME, KOKI, SZBK stb. A MAB ezzel csatlakozik az OTKA és más pályázatok, az MTA doktora cím elnyeréséért folyó eljárások gyakorlatához, ahol a pályázati anyag már csak elektronikusan nyújtható be, és egyúttal szükséges a közlemények bevitele valamelyik említett adatbázisba.
4. Az Ftv. szerint az egyetemi tanári pályázatokról a MAB szakértői véleményét a rektor szerzi be, és „a szakértői véleményben foglaltak mérlegelésével készíti el javaslatát az egyetemi tanári kinevezésre” a miniszternek / fenntartónak. Nem írja elő a törvény, hogy ezt a szakértői véleményt a szenátus, vagy maga a pályázó megkapja, ugyanakkor elrendeli, hogy az intézmény által felkért „szakmai véleményező testület írásos állásfoglalását valamennyi érintett pályázó

esetén a szenátus részére meg kell küldeni”. Több példa azt mutatja, hogy sem a szenátusok, sem a pályázók nem ismerik meg a MAB szakértői véleményét. A pályázó személyiségi joga a MAB szakértői véleményének megismerése, és ennek biztosítása érdekében a MAB a vélemény megküldésekor megkéri a rektort, hogy a vélemény egy má-

solatát juttassa el a pályázóhoz. Javasolja, hogy a MAB szakértői véleményét a szenátus tagjai is kapják meg, mert az segíti őket annak megítélésében, hogy országos mércét és összehasonlítást is figyelembe véve mennyiben felel meg a pályázó teljesítménye a törvényi feltételeknek.

Egyetemi tanári pályázatok véleményezése - A komplex dokumentum frissítése

2010/5/III. Az egyetemi tanári pályázatok MAB véleményezése c., a MAB 2009. decemberi plénumán elfogadott dokumentum formai módosí-

tására készült javaslatot a plénum egyhangúlag jóváhagyta.

(A dokumentumot lásd a MAB honlapján.)

Egyetemi tanári pályázatok véleményezése (118 db)

2010/1/XIII. sz. MAB határozat (2010. 01.22.)
2009 novemberében érkezett 9 ET pályázatot véleményezett a Plénum, közülük 8-at támogattott, 1-et nem.

2010/4/IX. sz. MAB határozat (2010.03.26.)
118 véleményezett pályázatból 85-öt támogattott, 33-at nem támogattott a MAB.

2010/5/VII. sz. MAB határozat (2010.04.30.)
A MAB testülete 18 egyetemi tanári pályázatot véleményezett. 9 esetben támogató, 9 esetben nem támogató határozatot hozott.

SZEMÉLYI HÍREK

A MAB testületének tagjai 2010-2012

Név	Tudományos fokozat/cím, tagság	Szakterület	Munkahely/beosztás	Delegáló
Bazsa György* elnök	DSc	kémia	Debreceni Egyetem, egyetemi tanár	MRK
Balázs Ervin alelnök	MTA r. tag	agrártudomány	MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet, kutatóprofesszor	MTA
Kis-Tóth Lajos* alelnök	PhD	neveléstudomány	Eszterházy Károly Főiskola, főiskolai tanár	MRK
Balogh Zoltán	PhD	egészségtudomány	Semmelweis Egyetem, főiskolai docens	Kamarák
Csirik János*	DSc	informatika	Szegedi Tudományegyetem, egyetemi tanár	MRK
É. Kiss Katalin	MTA lev. tag	nyelvtudomány	MTA Nyelvtudományi Intézet, kutatóprofesszor / Pázmány Péter Ka- tolikus Egyetem, egyetemi tanár	MTA
Font Márta elnökségi tag	DSc	történettudomány	Pécsi Tudományegyetem, egyetemi tanár	MRK
Gát György	DSc	matematika	Nyíregyházi Főiskola, főiskolai tanár	MRK
Gera István*	CSc	fogorvostudomány	Semmelweis Egyetem, egyetemi tanár	MRK
Hantos Károly	DLA	képzőművészet / neveléstudomány	Magyar Képzőművészeti Egyetem, egyetemi docens	MRK
Kis Szemán Róbert elnökségi tag	PhD	irodalomtudomány	Eötvös Loránd Tudományegyetem, egyetemi docens	OKB
Magyari Tivadar (nemzetközi szakér- tő)	PhD	szociológia	Babes-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár, egyetemi docens / BKF, főiskolai tanár	MRK
Ormos Pál*	MTA r. tag	biofizika	Szegedi Biológiai Központ, kutatóprofesszor, főigazgató	MTA
Pálfy Sándor*	DLA	építőművészet	Budapesti Műszaki és Gazdaságtu- dományi Egyetem, egyetemi tanár	Kamarák
Polgár Zsuzsanna	–	szociológia	Szegedi Tudományegyetem, egyetemi hallgató	HÖÖK
Sipos Zoltán*	CSc	gazdaságtudomány	Zsigmond Király Főiskola, főiskolai tanár	MRK
Szabó Katalin	DSc	közgazdaságtudo- mány	Budapesti Corvinus Egyetem, egyetemi tanár	MRK
Szuromi Szabolcs*	DSc	hittudomány / jog- tudomány	Pázmány Péter Katolikus Egyetem, egyetemi tanár	MRK
Závodszy Géza	CSc	történettudomány	Eötvös Loránd Tudományegyetem, ny. főiskolai tanár	OKNT

Tanácskozási jogú tagok

Név	Fokozat	Szervezet
Greiner István (elnökségben is)	CSc	Richter Gedeon Zrt.
Koczor Zoltán	CSc	Óbudai Egyetem

A MAB elnökségének megválasztása

2010/3/II/1. sz. MAB határozat (2010.02.26)

A plénum az elnökség tagjaira tett javaslatot titkos szavazással elfogadta a következők szerint:
Bazsa György, Balázs Ervin alelnök, Kis-Tóth Lajos alelnök, Font Márta elnökségi tag, Kis Szemán Róbert elnökségi tag, Greiner István állandó meghívott

MAB állandó bizottságai**Tudományterületi és egyéb bizottságok (2010-2012)**

2010/3/II/2. sz. MAB határozat (2010.02.26), a 2010/4/VIII/2., 2010/4/VIII/3., 2010/4/VIII/4., 2010/5/VI/2a., 2010/5/VI/2b. sz. MAB határozatokban szereplő módosítások átvezetése után.

Agrártudományi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Balázs Ervin elnök	MTA r. tag	MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet	kutatóprofesszor	növénytermesztési és kertészeti tudományok
Kovács Melinda társelnök	DSc	Kaposvári Egyetem	egyetemi tanár	állatorvosi tudományok, állattenyésztési tudományok
Barna Balázs	DSc	MTA Növényvédelmi Kutatóintézet	tud. tanácsadó	növénytermesztési és kertészeti tudományok (növényi kórélettan)
Farkas István	DSc	Szent István Egyetem	egyetemi tanár	agrár műszaki tudományok
Führer Ernő	CSc	Erdészeti Tudományos Intézet	tud. főmunkatárs	erdészeti és vadgazdálkodási tudományok
Gelencsér Éva	CSc	Központi Élelmiszer-tudományi Kutatóintézet	tud. főmunkatárs	élelmiszertudományok, kémia tudományok
Győri Zoltán	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	növénytermesztési és kertészeti tudományok (agrokémia, minőségvizsgálat, élelmiszerbiztonság, élelmiszer- és takarmányanalitika)
Hidas András	CSc	Állatorvostudományi Kutatóintézet	tud. főmunkatárs	állattenyésztési tudományok
Magyar Tibor	CSc	Állatorvostudományi Kutatóintézet	tud. tanácsadó	állatorvosi tudományok, állattenyésztési tudományok
Pedryc Andrzej	DSc	Budapesti Corvinus Egyetem	egyetemi tanár	növénytermesztési és kertészettudományok
Popp József	DSc	Agrárgazdasági Kutatóintézet	tud. tanácsadó	közgazdaságtudományok, agrár-közgazdaságtan
Rajkai Kálmán	DSc	Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet	tud. tanácsadó	növénytermesztési és kertészeti tudományok (talajtan)
Rusvai Miklós	CSc	Szent István Egyetem	egyetemi tanár	állatorvosi tudományok
Salgó András	DSc	Budapesti Műszaki Egyetem	egyetemi tanár	élelmiszertudományok
Simon László	DSc	Nyíregyházi Főiskola	egyetemi tanár	multidiszciplináris agrártudományok (agrokémia és talajtan)
Székely Csaba	DSc	Nyugat-magyarországi Egyetem	egyetemi tanár	gazdálkodás és szervezéstudományok
Szendró Zsolt	DSc	Kaposvári Egyetem	egyetemi tanár	állattenyésztési tudományok
Padla Zsófia		Szent István Egyetem	egyetemi hallgató	növénytermesztési és kertészeti tudományok

Referens: Adamkó Zsuzsa

Bölcsészettudományi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
É. Kiss Katalin elnök	MTA lev. tag	MTA Nyelvtudományi Intézet / Pázmány Pé- ter Katolikus Egyetem	kutatóprofesz- szor, egyetemi tanár	nyelvtudományok
Font Márta társelnök	DSc	Pécsi Tudományegye- tem	egyetemi tanár	történelemtudományok
Bartha Elek	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	történelemtudományok / néprajz- és kulturális ant- ropológiai tudományok
Czére Andrea	DSc	Szépművészeti Múzeum	főigazgatóhe- lyettes	művészeti és művelődés- történeti tudományok
Csekéné Jónás Er- zsébet	DSc	Nyíregyházi Főiskola	egyetemi tanár	nyelvtudományok
Fabiny Tibor	CSc	Károli Gáspár Refor- mátus Egyetem	egyetemi tanár	irodalomtudományok
Földes Csaba	DSc	Pannon Egyetem	egyetemi tanár	nyelvtudományok
Fröhlich Ida	DSc	Pázmány Péter Katoli- kus Egyetem	egyetemi tanár	történelemtudományok
Kecskeméti Gábor	DSc	Miskolci Egyetem	egyetemi tanár	irodalomtudományok
Kis Szemán Róbert	PhD	Eötvös Loránd Tuda- mányegyetem	egyetemi tanár	irodalomtudományok
Margitay Tihamér	CSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	történelemtudományok
P. Müller Péter	CSc	Pécsi Tudományegye- tem	egyetemi tanár	irodalomtudományok
Porogi András		Toldi Ferenc Gimnázi- um	igazgató	
Szajbély Mihály	DSc	Szegedi Tudomány- egyetem	egyetemi tanár	média- és kommunikáci- ós tudományok
Thiel Katalin	PhD	Eszterházy Károly Fő- iskola	főiskolai tanár	filozófiai tudományok
Tolesvai Nagy Gá- bor	DSc	Eötvös Loránd Tuda- mányegyetem	egyetemi tanár	nyelvtudományok
Újváry Gábor	CSc	Kodolányi János Főis- kola	főiskolai tanár	irodalomtudományok
Hircsu Ákos		Miskolci Egyetem	doktorandusz	

Referens: Patthy Éva

Hittudományi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Szuromi Szabolcs elnök	DSc	Pázmány Péter Katolikus Egyetem	egyetemi tanár	hittudományok
Győri István társelnök	PhD	Sárospataki Református Teológiai Akadémia	egyetemi tanár	hittudományok
Béres Tamás	PhD	Evangelikus Hittudományi Egye- tem	egyetemi ad- junktus	hittudományok
Fekete Károly	PhD	Debreceni Református Hittudomá- nyi Egyetem	egyetemi docens	hittudományok
Fórizs László	PhD	A Tan Kapuja Buddhista Főiskola	főiskolai tanár	hittudományok
Grüll Tibor	PhD	Szent Pál Akadémia	főiskolai tanár	hittudományok

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Kovács József	PhD	Gál Ferenc Hittudományi Főiskola	főiskolai tanár	hittudományok
Majsai Tamás	PhD	Wesley János Teológiai Főiskola	főiskolai tanár	hittudományok
Németh Dávid	PhD	Károli Gáspár Református Egyetem	egyetemi tanár	hittudományok
Oláh János	PhD	Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem	egyetemi docens	hittudományok
Seszták István	PhD	Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola	teológiai tanár	hittudományok
Sonkoly Gábor	CSc	Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola	egyetemi docens	hittudományok
Tokics Imre	PhD	Adventista Teológiai Főiskola	főiskolai tanár	hittudományok
Veres Sándor	PhD	Baptista Teológiai Akadémia	egyetemi tanár	hittudományok

Referens: Borzsák Judit

Műszaki Tudományi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Pálfy Sándor elnök	DLA	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	építészmérnöki tudományok
Csirik János társelnök	DSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	informatikai tudományok
Virág Zoltán társelnök		Duoplan Kft.	vezető tervező	gépészeti tudományok
Horváth Adrián		Főmterv	szerkezettervezési igazgató	építőmérnöki tudományok
Horváth János	CSc		nyugalmazott ezredes	katonai műszaki tudományok
Jármai Károly	DSC	Miskolci Egyetem	egyetemi tanár	gépészeti tudományok
Kapy Jenő	DLA	Szent István Egyetem	főiskolai tanár	építészmérnöki tudományok
Kerekes Benedek	CSc	Nyíregyházi Főiskola	egyetemi tanár	agrár műszaki tudományok
Kóczy T. László	DSc	Széchenyi István Egyetem	egyetemi tanár	villamosmérnöki tudományok
Kollár István	DSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	villamosmérnöki tudományok
Kovács Emőd	PhD	Eszterházy Károly Főiskola	főiskolai docens	informatikai tudományok
Marosi György	DSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	vegyészmérnöki tudományok
Schváb János		Magyar Ütügyi Társaság	ügyvezető	közlekedéstudományok
Szépölgyi János	DSc	MTA Kémiai Kutatóközpont, Anyag- és Környezetkémiai Intézet	igazgató	vegyészmérnöki tudományok
Tarnai Géza	CSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	közlekedéstudományok
Varga Tamás	DLA	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi docens	építészmérnöki tudományok
Veró Balázs	DSc	Dunaújvárosi Főiskola	egyetemi tanár	anyagtudományok és technológiák
Gáspár Marcell		Miskolci Egyetem	egyetemi hallgató	

Referens: Négyesi Judit

Művészeti Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Művészeti ág
Hantos Károly elnök	DLA	Magyar Képzőművészeti Egyetem	egyetemi docens	képzőművészet
Droppa Judit társelnök	DLA	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	egyetemi tanár	iparművészet
Jákfalvi Magdolna társelnök	PhD	Károli Gáspár Református Egyetem / Színház- és Filmművészeti Egyetem	egyetemi tanár	színházművészet
Duffek Mihály társelnök	DLA	Debreceni Egyetem	főiskolai tanár	zeneművészet
Colin Foster	DLA	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi tanár	képzőművészet
Ferkai András	CSc, PhD	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	egyetemi tanár	építőművészet, iparművészet
Fodor Antal	DLA	Magyar Táncművészeti Főiskola	egyetemi tanár	táncművészet
Földényi F. László	DSc, PhD	Színház- és Filmművészeti Egyetem	egyetemi tanár	filmművészet
Kádasi Éva	DLA	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	egyetemi docens	iparművészet
Kepes András	DLA	Budapesti Kommunikációs Főiskola	főiskolai tanár	művészetközvetítő
Kovács Zoltán	DLA, Ferenczy Noémi Díj	Harsányi János Főiskola / Építész Kamara	főiskolai docens	művészetközvetítő
M. Tóth Éva	DLA, Balázs Béla díj	Kaposvári Egyetem	egyetemi docens	film-, színházművészet, multimédia
Ruppert István	DLA	Széchenyi István Egyetem / Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem	főiskolai tanár	zeneművészet
Simon Mariann	CSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi docens	építőművészet
Vígh Andrea	DLA	Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem	egyetemi docens	zeneművészet
Schlingloff Vilmos		Magyar Képzőművészeti Egyetem	egyetemi hallgató	

Referens: Muhariné Szabó Szilvia

Orvostudományi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Gera István elnök	CSc	Semmelweis Egyetem	egyetemi tanár	klinikai orvostudományok
Kovács L. Gábor társelnök	MTA lev. tagja	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi tanár	klinikai orvostudományok
Ádány Róza	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	egészségtudományok
Bagdy György	DSc	Semmelweis Egyetem	egyetemi docens	gyógyszertudományok
Balla György	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	klinikai orvostudományok
Balogh Zoltán	PhD	Semmelweis Egyetem	főiskolai docens	egészségtudományok
Barkai László	DSc	Miskolci Egyetem	egyetemi tanár	klinikai orvostudományok

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Benedek György	DSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	elméleti orvostudományok
Betlehem József	PhD	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi docens	egészségtudományok
Hohmann Judit	DSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	gyógyszertudományok
Honfi László	PhD	Eszterházy Károly Főiskola	főiskolai tanár	sporttudományok
Horváth Judit	PhD	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi docens	elméleti orvostudományok
Oláh Edit	MTA lev. tagja	Országos Onkológiai Intézet	kutatóprofesszor	klinikai orvostudományok
Pogány Magdolna	PhD	Szegedi Tudományegyetem	főiskolai tanár	egészségtudományok
Polgár Tibor	PhD	Nyugat-magyarországi Egyetem	egyetemi docens	sporttudományok
Tihanyi József	DSc	Semmelweis Egyetem	egyetemi tanár	sporttudományok
Fürjes Gergely		Debreceni Egyetem	egyetemi hallgató	

Referens: Ruff Éva

Társadalomtudományi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Szabó Katalin elnök	DSc	Budapesti Corvinus Egyetem	egyetemi tanár	közgazdaságtudományok / gazdálkodás- és szervezéstudományok
Szilágyi István társelnök	DSc	Pannon Egyetem	egyetemi tanár	politikatudományok
Balláné Füstner Erzsébet	PhD	Rendőrtiszti Főiskola	rendőr ezredes, egyetemi tanár	hadtudományok
Dinya László	CSc	Károly Róbert Főiskola	egyetemi tanár	közgazdaságtudományok / gazdálkodás- és szervezéstudományok
Fertő Imre	DSc	Budapesti Corvinus Egyetem	egyetemi tanár	közgazdaságtudományok / gazdálkodás- és szervezéstudományok
Fleck Zoltán	CSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi docens	állam- és jogtudományok
Horváth Miklós	DSc	Pázmány Péter Katolikus Egyetem	ezredes, egyetemi tanár	hadtudományok
Kilényi Géza	DSc	Pázmány Péter Katolikus Egyetem	professor emeritus	állam- és jogtudományok
Polgár Zsuzsanna		Szegedi Tudományegyetem / HÖÖK	egyetemi hallgató	szociológiai tudományok
Paczolay Péter	CSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	állam- és jogtudományok, politikatudományok
Szijártó Zsolt	PhD	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi docens	média- és kommunikáció tudományok
Pólya Tamás	PhD	Eszterházy Károly Főiskola	egyetemi docens	média- és kommunikációs tudományok
Rudas Tamás	DSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	szociológiai tudományok

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Sipos Zoltán társelnök	CSc	Zsigmond Király Főiskola	főiskolai tanár	közgazdaságtudományok / gazdálkodás- és szervezéstudományok
Stipta István	CSc	Miskolci Egyetem	egyetemi tanár	állam- és jogtudományok
Szügyi György		Euromenedzser Tanácsadó és Képzési Központ	elnök-vezérigazgató	közgazdaságtudományok / neveléstudományok
Varga Attila	DSc	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi tanár	közgazdaságtudományok / gazdálkodás- és szervezéstudományok
Vígvári András	CSc	Budapesti Gazdasági Főiskola	egyetemi docens	közgazdaságtudományok / gazdálkodás- és szervezéstudományok

Referens: Dégi Nóra

Természettudományi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág
Gát György elnök	DSc	Nyíregyházi Főiskola	főiskolai tanár	matematika és számítástudományok
Mindszenty Andrea társelnök	DSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	földtudományok
Ormos Pál társelnök	MTA r. tag	MTA Szegedi Biológiai Központ	főigazgató	biofizika
Dulai Sándor	PhD	Eszterházy Károly Főiskola	főiskolai tanár	biológiai tudományok
Erdőhelyi András	DSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	kémiai tudományok / környezettudományok
Farkas Etelka	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	kémiai tudományok
Groma István	DSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	fizikai tudományok
Kerényi Attila	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	földtudományok
Kiss Ádám	DSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	fizikai tudományok
Nagy Géza	DSc	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi tanár	kémiai tudományok
Nusser Zoltán	MTA r. tag	Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet	kutatóprofesszor	biológiai tudományok
Padisák Judit	DSc	Pannon Egyetem	egyetemi tanár	környezettudományok
Páles Zsolt	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	matematika és számítástudományok
Simon Károly	DSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	matematika és számítástudományok
Szarka László	DSc	Nyugat-magyarországi Egyetem	egyetemi tanár	földtudományok
Szép Tibor	DSc	Nyíregyházi Főiskola	főiskolai tanár	környezettudományok
Szunyogh László	DSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	fizikai tudományok
Toldi József	DSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	biológiai tudományok
Zag Gábor		Pécsi Tudományegyetem	egyetemi hallgató	

Referens: Hernáth Terézia

Nem tudományterületi állandó bizottságok

Minőségfejlesztési Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Szakterület
Koczor Zoltán elnök	CSc	Óbudai Egyetem	főiskolai tanár	minőségügy
Abonyi János	PhD	Pannon Egyetem	egyetemi docens	minőségügy
Balogh Zoltán	PhD	Semmelweis Egyetem	főiskolai docens	minőségügy
Bodorkós László		Nyugat-magyarországi Egyetem	igazgató	minőségügy
Csótainé Dr. Bárczy Klára	PhD	Miskolci Egyetem	egyetemi docens	minőségügy
Kovács Zsolt	CSc	Nyugat-magyarországi Egyetem	egyetemi tanár	minőségügy
Mikáczó Andrea	PhD	Szent István Egyetem	egyetemi docens	minőségügy
Pataki Csaba		National Instruments	minőségirányítási vezető	minőségügy
Szabó Gyöngyvér	CSc	Kodolányi János Főiskola	főiskolai tanár	minőségügy
Szigeti Ferenc	CSc	Nyíregyházi Főiskola	főiskolai tanár	minőségügy
Trencsényi László	CSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi docens	minőségügy
Vargáné Szűcs Edit	PhD	Debreceni Egyetem	főiskolai tanár	minőségügy
Vilmányi Márton	PhD	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi docens	minőségügy

Referens: Szántó Tibor

Pedagógusképzési Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág/Szakterület
Kis-Tóth Lajos elnök	PhD	Eszterházy Károly Főiskola	főiskolai tanár	neveléstudományok
Czigler István társelnök	DSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	pszichológiai tudományok
Michaletzky György társelnök	DSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	tanári mesterszakok
Závodszy Géza társelnök	CSc	Országos Köznevelési Tanács	ny. főiskolai tanár	pedagógusképzés
Ambrusné Kéri Katalin	PhD	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi docens	neveléstudományok
Falus Iván	DSc	Eszterházy Károly Főiskola	egyetemi tanár	neveléstudományok
Farkas Julianna	PhD	Budapesti Gazdasági Főiskola	főiskolai docens	neveléstudományok
Gáspár Mihály	PhD	Nyugat-magyarországi Egyetem	főiskolai tanár	pszichológiai tudományok
Györgyiné Koncz Judit	PhD	Károli Gáspár Református Egyetem	rektorhelyettes	neveléstudományok
Kadocsa László	CSc	Dunaújvárosi Főiskola	főiskolai tanár	neveléstudományok
Kovács Iлона	DSc	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	pszichológiai tudományok

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág/Szakterület
Perjés István	DSc	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	neveléstudományok
Pintérmné Grundmann Frida		Pannon Egyetem (Nagykanizsa)	osztályvezető	felhasználó
Podráczky Judit	PhD	Eötvös Loránd Tudományegyetem	főiskolai docens	neveléstudományok
Szabó László Tamás	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	neveléstudományok
Vidákovich Tibor	CSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi docens	neveléstudományok
Szabó Zoltán András		Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi hallgató	

Referens: Dégi Nóra

Doktori Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág/Szakterület
Balázs Ervin elnök	MTA r. tag	MTA Mezőgazdasági Kutatóintézet	kutatóprofesszor	növénytermesztési és kertészeti tudományok
É. Kiss Katalin társelnök	MTA lev. tag	MTA Nyelvtudományi Intézet / Pázmány Péter Katolikus Egyetem	egyetemi tanár	nyelvtudományok
Szabó Gábor társelnök	MTA lev. tag	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	fizikai tudományok
Bazsa György	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	kémiai tudományok
Csirik János	DSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár	informatikai tudományok
Font Márta	DSc	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi tanár	történelemtudományok
Gát György	DSc	Nyíregyházi Főiskola	főiskolai tanár	matematika- és számítástudományok
Hantos Károly	DLA	Magyar Képzőművészeti Egyetem	egyetemi docens	képzőművészet / tanárképzés
Kulcsár Szabó Ernő	MTA r. tag	Eötvös Loránd Tudományegyetem	egyetemi tanár	irodalomtudományok
Lamm Vanda	MTA lev. tag	MTA Jogtudományi Int. / Széchenyi István Egyetem	egyetemi tanár	állam- és jogtudományok
Oláh Edit	MTA lev. tag	Országos Onkológiai Intézet	osztályvezető	klinikai orvostudományok
Ormos Pál	MTA r. tag	MTA Szegedi Biológiai Központ	főigazgató	biofizika
Pálfy Sándor	DLA	Budapesti Műszaki Egyetem	egyetemi tanár	építőművészet / építész-mérnöki tudományok
Szabó Katalin	DSc	Budapesti Corvinus Egyetem	egyetemi tanár	közgazdaságtudományok
Szuromi Szabolcs	DSc	Pázmány Péter Katolikus Egyetem	egyetemi tanár	hittudomány / állam- és jogtudományok

Referens: Négyesi Judit

Egyetemi Tanári Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Tudományág/Szakterület
Ormos Pál elnök	MTA r. tag	MTA Szegedi Biológiai Központ	főigazgató	biofizika
Kulcsár Szabó Ernő társelnök	MTA r. tag	Eötvös Loránd Tudo- mányegyetem	egyetemi tanár	irodalomtudományok
Balázs Ervin	MTA r. tag	Mezőgazdasági Kutató Intézet	kutatóprofesz- szor	növénytermesztési és ker- tészeti tudományok
Szabó Gábor	MTA lev. tag	Szegedi Tudományegye- tem	egyetemi tanár	fizikai tudományok
Bazsa György	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár	kémiai tudományok
Csirik János	DSc	Szegedi Tudományegye- tem	egyetemi tanár	informatikai tudományok
É. Kiss Katalin	MTA lev. tag	MTA Nyelvtudományi Intézet / Pázmány Péter Katolikus Egyetem	kutatóprofesz- szor, egyetemi tanár	nyelvtudományok
Font Márta	DSc	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi tanár	történelemtudomány
Gát György	DSc	Nyíregyházi Főiskola	főiskolai tanár	matematika- és számítás- tudományok
Hantos Károly	DLA	Magyar Képzőművészeti Egyetem	egyetemi do- cens	képzőművészet / tanárkép- zés
Lamm Vanda	MTA lev. tag	MTA Jogtudományi Inté- zet / Széchenyi István Egyetem	egyetemi tanár	állam- és jogtudományok
Oláh Edit	MTA lev. tag	Országos Onkológiai In- tézis	osztályvezető	klinikai orvostudományok
Pálffy Sándor	DLA	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	egyetemi tanár	építőművészet
Szabó Katalin	DSc	Budapesti Corvinus Egye- tem	egyetemi tanár	közgazdaságtudományok
Szuromi Sza- bolcs	DSc	Pázmány Péter Katolikus Egyetem	egyetemi tanár	hittudomány / állam- és jogtudományok

Referens: Patthy Éva

Stratégiai és Nemzetközi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör
Bazsa György elnök	DSc	Debreceni Egyetem	egyetemi tanár
Csirik János nemzetközi társelnök	DSc	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi tanár
Greiner István stratégiai társelnök	CSc	Richter Gedeon Zrt.	kutatási ig. h.
Bókay Antal	CSc	Pécsi Tudományegyetem	egyetemi tanár
Forgács Csaba	CSc	Budapesti Corvinus Egyetem	egyetemi docens
Iványi Károly	CSc	Budapesti Gazdasági Főiskola	professor emeritus
Magyari Tivadar	PhD	Babes-Bolyai Tudományegyetem	egyetemi docens
Polgár Zsuzsanna		Szegedi Tudományegyetem	egyetemi hallgató
Róna-Tas András	MTA r. tag	Szegedi Tudományegyetem	professor emeritus
Szeidl László	DSc	Óbudai Egyetem	egyetemi tanár
Tráser Ferenc	PhD	Szegedi Tudományegyetem	egyetemi docens
Mészáros Gábor (állandó meghívott)		Oktatási Hivatal, Magyar Ekvivalencia és Információs Központ	főosztályvezető

Referens: Szántó Tibor, Rozsnyai Krisztina

Etikai és Összeférhetlenségi Bizottság

Név	Fokozat	Munkahely	Munkakör	Szakterület/Tudományág
Sipos Zoltán elnök	CSc	Zsigmond Király Főiskola	főiskolai tanár	közgazdaságtudományok / gazdálkodás- és szervezés- tudományok

Referens: Czilli Máté

Állandó meghívottak, tanácskozási jogú tagok a plénumban

2010/4/VIII/1. sz MAB határozat (2010.03.26.)
Állandó meghívottak / tanácskozási jogú tagok
a MAB testületében (a MAB elnökének javasla-
tára): **Greiner István** (CSc, Richter Gedeon
Zrt), a MAB elnökségének állandó meghívottja,
valamint a Stratégiai és Nemzetközi Bizottság

tagja, 2010. április 1-jétől a MAB tanácskozási
jogú tagja állandó meghívott. **Koczor Zoltán**
(CSc, OE), a Minőségfejlesztési Bizottság el-
nöke, 2010. április 1-jétől a MAB tanácskozási
jogú tagja, állandó meghívott.

Változás bizottságokban

Delegálás a Felülvizsgálati Bizottságba

2010/1/X. sz. MAB határozat (2010.01.22.)
Az MRK az új FvB-be Michelberger Pált és Szekeres Júliát delegálta. A MAB az FvB har-

madik tagjaként (a MAB delegáltjaként) Pléh Csabát (egyetemi tanár, BME) választotta meg.

Változás a PPKE intézményakkreditációs Látogató Bizottságban

2010/1/XV. sz. MAB határozat (2010.01.22.)
Róna-Tas András, az LB elnöke javaslatára az LB újabb tagja: Kereszty Andás Rókus PhD, University of Dallas, USA.

Változás a Műszaki Tudományi Bizottságban

2010/4/VIII/2. sz. MAB határozat (2010.03.26.)
A bizottság Bazsa György, a MAB elnöke javaslatára 2010. április 1-jétől újabb taggal

bővül: **Horváth János** CSc, nyugalmazott ezredes, katonai műszaki tudományok.

Változás a Művészeti Bizottságban

2010/4/VIII/3. sz. MAB határozat (2010.03.26.)
A MAB 2010/3/II/2. sz. határozatával megválasztott Fodorné Molnár Márta, főiskolai docens, MTF nem vállalta a bizottsági tagságot.

Hantos Károly szakbizottsági elnök javaslatára az új tag 2010. április 1-jétől: **Fodor Antal** DLA, egyetemi tanár MTF.

Változás a Társadalomtudományi Bizottságban

2010/4/VIII/4. sz. MAB határozat (2010.03.26.)
A Társadalomtudományi Bizottságba a MAB 2010/3/II/2. sz. határozatával megválasztott Szirák Péter (DE BTK, média és kommunikáció tud.) nem fogadta el a tagságra való felké-

rest. A bizottság új tagjai 2010. április 1-jétől: **Paczolay Péter** (egyetemi tanár, SZTE, jog- és politikatudomány), **Szijártó Zsolt**, (egyetemi docens, PTE, média- és kommunikáció tudományok).

Változás a Műszaki Tudományi Bizottságban

2010/5/VI/2a. sz. MAB határozat (2010.04.30.)
A Műszaki tudományi bizottság HÖÖK által delegált tagja Gáspár Marcell (Miskolci Egyetem).

Változás a Pedagógusképzési bizottságban

2010/5/VI/2b. sz. MAB határozat (2010. 04.30)
A Pedagógusképzési bizottság HÖÖK által delegált tagja, Bajusz Bernadett (Debreceni Egyetem).

Az intézményakkreditáció 6. etap (2009/10) LB jelentéseinek ad hoc bizottságai

2010/5/VI/1. sz. MAB határozat (2010.04.30.)

		LB	Monitorozandó szakok	Javasolt ad hoc kollégiumi tagok
ELTE (Budapest)	ÁJTK	Somlyódy László (BME) Agyagási Klára DE Balogh Elemér SzTE alkotmánybíró Csapó Benő, SzTE Géczy János, PE Kengyel Miklós, PTE Szabó Gábor, SzTE Veress Gábor PE, minügy. Maszlavér Gábor HÖÖK		Bazsa György É. Kiss Katalin Greiner István Ormos Pál Polgár Zsuzsa Koczor Zoltán
	BGGyK			
	BTK			
	IK			
	PPK			
	TAOK			
	TÁTK			
TTK				
SE (Budapest)	ÁOK	Muszbek László (DE) Bodosi Mihály SzTE Kovács L. Gábor, PTE Márton Ildikó, DE Pellioniszné dr. Paróczai Margit, Richter Gedeon NyRt Veresné, Somosi Mariann, ME, minügy. Szücs Gabriella HÖÖK		Balázs Ervin Bazsa György Greiner István Ormos Pál Koczor Zoltán
	ETK			
	FOK			
	GYTK			
	TSK			
KRE* (Budapest)	ÁJK	Róna-Tas András (SzTE) Bihari Mihály, ELTE ÁJK Cseh Sándor, NyME ACsJK Győri István, SRTA Pál József, SzTE BTK Topár József BME, minügy. sz. Kovács Zsolt HÖÖK		Szuromi Szabolcs Balogh Zoltán Font Márta Szabó Katalin Závodszy Géza Koczor Zoltán
	BTK			
	HTK			
	TFK			
PPKE* (Budapest)	BTK	Róna-Tas András (SzTE) Cseh Sándor NyME, ACsJK Homoki-Nagy Mária, SzTE ÁJK Ormos Pál MTA SzBK Pál József, SzTE Koczor Zoltán BMF, minügy. Kereszty András Rókus, teológus profesz- szor, Univ. of Dallas USA Miskolczi Norbert HÖÖK		Font Márta Csirik János Gera István Magyar Tivadar Závodszy Géza Koczor Zoltán
	HTK			
	ITK			
	JÁK			
	VJK			
NyME-SEK (Szombathely)	BTK	Orosz Magdolna (ELTE) Font Márta PTE Pukánszky Béla, SzTE Szőkefalvi N. Zoltán MTA KFKI Kovács Árpád, PTE, minügy. sz. Nagy Dávid HÖÖK	biológia, fizika, környezetan, műszaki menedzser	Gát György Hantos Károly Kis Szemán Róbert Kiss Tóth Lajos Koczor Zoltán
	TTMK			
	MNSK			
Harsányi János Főiskola (Budapest)	Pakucs János (Olajterv, MISZ tiszt. elnök) Antal János ÁVF Kövesi János BME	turizmus és vendéglátás, gazdálkodási és menedzs- ment	Szabó Katalin Hantos Károly Pálffy Sándor Sipos Zoltán Koczor Zoltán	
Tomori Pál Főiskola (Kalocsa)	Monoriné Papp Sarolta minügy. Teleki László HÖÖK HJF-hez továbbá:	nemzetközi gazdálkodási, gazdálkodás és menedzs- ment		
Wekerle Sándor Üzleti Fő- iskola (Budapest)	Kádasi Éva MOME, művészetközvetítő képzések szakértője	nemzetközi gazdálkodási, kereskedelem és marketing		

*A MAB hatályos SzMSz V.3.(7) szerint: „Az LB jelentését az intézmény által folytatott képzések képzési ágai szerint illetékes testületi tagokból álló „ad hoc kollégium”, hitéleti képzések esetén a Hit- és vallástudományi bizottság véleményezi.” Ennek értelmében a KRE és a PPKE esetében az ad hoc kollégium csak a világi képzések tekintetében véleményez. Az akkreditációs jelentés előterjesztője az ad hoc kollégium elnöke.

INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS HATÁROZATOK

Intézményakkreditációs jelentések

OR-ZsE intézményakkreditációs jelentése

2010/1/XII. sz. MAB határozat (2010.01.22.)
A MAB az önértékelések és az LB látogatása után küldött kiegészítések és pótlások birtokában az ad hoc kollégium javaslatára támogatta az Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem teljes

időre szóló akkreditációját, a négy év után beiktatott monitor eljárással.

A jelentés teljes szövege a MAB honlapján olvasható (www.mab.hu MAB határozatok menüpont)

DOKTORI ISKOLÁK

Doktori iskolák létesítésének mesterképzési feltételei (elvi állásfoglalás)

2010/1/VIII/1. sz. MAB határozat (2010.01.22.)

Jogi háttér

Ftv. „67. § (1) Doktori képzésre az a felsőoktatási intézmény szerezhet jogosultságot, amelyben mesterképzés folyik az adott tudományterületen.”

Ezt a törvényi megfogalmazást szakmai alapon kell értelmezni, és csak úgy lehet alkalmazni, mert a két fogalomkört a törvény maga nem felelteti meg egymásnak. A mesterképzési szakokat a kormányrendelet képzési területekhez rendeli, de nem sorolja sem tudományterületekhez, sem tudományágakhoz. A doktori képzés tudományterületen, tudományágban folyik¹. Minden doktori iskolának tudományterületi, tudományági besorolása van, amelyben fokozatot ítélhet oda az intézmény. A 8 tudományterülethez tartozó tudományágakat jogszabály nem, csak a MAB határozza meg².

Alapelvek

Mivel a tudományágakba sorolt doktori iskolák létesítésében a törvény a MAB-nak meghatározó szerepet adott, szükség van egy koherens **tudományágak vs. mesterképzési szakok** rendszerre. Az Ftv. szerinti nyolc tudományterület legtöbbje olyan sok tudományágat ölel fel, hogy csakis a tudományágak és a mesterképzési szakok tartalmi megfeleltetése alapján lehet hozzárendelést végezni. E nélkül pl. egy, a természettudományi tudományterülethez tartozó matematikus mesterszakra biológiai doktori iskolát lehetne alapítani, vagy egy bölcsészettudományhoz tartozó bolgár szakra történelmi doktori iskolát. Ezt kizárandó alakította ki a MAB a tudományágak vs. mesterképzési szakok megfeleltetési rendszerét.

Valamennyi mesterképzési szak (a képzési célban megjelölve) felkészíti a végzőket doktori képzésben való részvételre. A KKK-k természetesen nem sorolják fel, milyen tudományágban működő doktori iskolába jogosít felvételre a megszerzett szakképzettség. Ezek meghatározása a doktori iskolák (szabályzatok) hatásköre. Nemcsak saját, de más tudományágakhoz, akár más tudományterületekhez tartozó mesterszakos szakképzettséggel is vehetnek fel doktoranduszokat³. Ez a multidiszciplináris fogadókészség nem jelent automatikus viszonyossági jogalapot ilyen mesterképzési szakok révén valamely tudományágban doktori iskola létesítésére⁴.

A MAB álláspontja: **doktori iskola valamely tudományágban csak a tudományágat diszciplinárisan meghatározó mértékben lefedő mesterképzési szakra alapozható**. Csak ilyen szakok akkreditált oktatói gárdájában van biztosíték arra, amiért a jogszabályok – érthető és szükséges minőségi szemlélet alapján – a megfelelő mesterképzést a doktori iskola előfeltételként megfogalmazzák. Ezt a megfelelést a MAB a szakok KKK-i alapján állapítja meg. Különösen körültekintően elemzi e tekintetben a – nevezzük így – interdiszciplináris mesterszakokat, mert ezeknél egy-egy diszciplináris képzési részhez kevesebb kredit tartozik. Következésképpen csak a legkritikább esetben képzelhető el, hogy azokat két tudományágban is el tudná fogadni.

A jelen elvek alapján kialakított tudományágak vs. mesterképzési szakok rendszert a MAB későbbi határozata tartalmazza.

³ Pl.: matematikus végzettséggel filozófia, kémikus végzettséggel agrártudományi doktori iskolába stb.

⁴ Az előbbi példánál maradván: matematikus mesterszak nem jogalap filozófia, kémikus mesterszak nem jogalap agrártudományi doktori iskola létesítésére.

¹ Van tudományterület, amelyen belül több tudományág van, de van, amelyikben nincs ilyen tagolás.

² A MAB 2009/9/IV/2. sz. határozata.

Állásfoglalás a művészettudományok területén folytatható elméleti mesterképzések és az azokra épülő, PhD fokozatot adó doktori iskolák követelményrendszerének kialakításához

2010/1/VIII/2. sz. MAB határozat (2010.01.22.)

A művészet-tudományok területén megalapítandó PhD doktori iskolákkal kapcsolatos általános követelményrendszert a MAB az alábbiakban határozza meg:

- Kezdeményezni szükséges a doktori iskolák művészeti ágainak kiegészítését az új **művészettudomány** diszciplínával, amelyben PhD doktori iskola akkreditálása kezdeményezhető.
- Szükséges a művészeti ágakban a két doktori fokozattípus közötti különbség pontos definiálása:
 - **PhD a művészettudományok területén:** művészeti tevékenységhez nem feltétlenül kötődő, az önálló tudományos gondolat kifejtésének megvédése és a kutatási képesség igazolása után adható **tudományos fokozat** (mint a többi tudományágban).
 - **DLA a művészettudományok területén:** a művészeti mestermű és az önálló nézőpontú disszertáció megvédése eredményeként szerezhető **művészeti fokozat**.
- A művészeti egyetemeken PhD fokozat kizárólag az adott művészeti egyetemen akkreditált és oktatott elméleti mesterképzésre épülő művészeti ágakban adható ki.
- A művészettudomány-ág(ak)ban a PhD fokozat kiadását kérő doktori iskoláknak teljesíteniük kell a más tudományágak doktori iskoláiban elvárt tudományos követelményeket (önálló kutatás, publikációk stb.).
- A művészeti egyetemek a művészettudomány-ág(ak)ban önálló PhD doktori iskolát alapítsanak, illetve ha DLA fokozatot is ki akarnak adni, az lehetőleg két, egymástól független doktori iskolában történjen.
- Ha egy művészettudomány-ágban egy doktori iskola PhD és DLA fokozatot is ki kíván adni, akkor az több tudományágas doktori iskolának minősül. Ebben az esetben a két tudományág határozottan elkülönítendő egymástól a doktori eljárások során.

- Közös DLA és PhD (több tudományágas) művészeti doktori iskola alapítása esetén - a fokozatszerzés színvonalának biztosítása érdekében - szükségesnek tartjuk a két doktori képzés és fokozatszerzés külön szabályozását, azaz önálló működési szabályzat, képzési terv és minőségbiztosítási terv elkészítését és akkreditálását a tudományos fokozatot kiadó PhD képzésre és a művészeti fokozatot kiadó DLA képzésre.
- A MAB a művészettudomány-ág(ak)ban a PhD fokozat kiadását kérő doktori iskolák véleményezése során vizsgálja a kért tudományág önállóságát, a más szakterületekkel - különösen az ugyanazon a művészeti egyetemen működő művészeti ági (DLA) doktori iskolától, illetve a bölcsészettudomány hasonló részterületeitől - való függetlenségét, a doktori programok tartalmát, a törzstagok és az oktató tanárok művészet-tudomány ági kompetenciáját. Ehhez a törzstag adjon linket alkotásaihoz és az alkotásaira való hivatkozásokhoz is.

A fenti alapkövetelmények mentén lehetséges és érdemes a művészet-tudományok területén megalapítandó PhD doktori iskolákkal kapcsolatos követelményrendszert a művészeti ágak képviselőinek bevonásával tovább gondolni.

Annak érdekében, hogy az új tudományágban is akkreditálást kérő doktori iskolák értékelése megfelelő időben megtörténjék, a határidők a következők:

2010. április 30.: a művészeti egyetemek DI-k iránti speciális igényeinek a tisztázása,

2010. október 1.: A MAB véglegesíti a DI-k művészeti ágankénti részletes követelményrendszerét

Minél több művészeti ág tartozik majd az új művészettudomány területhez, és tud annak kezei között, közös ismérvek alapján működni, annál hatékonyabb és megalapozottabb lesz a PhD fokozatot kiadható művészeti doktori iskola működése.

Doktori iskolákról született döntések

DI kód	Intézm.	Tudományág	DI vezető	Döntés	Előző akkr.	Minősítés 2008
174	PTE	neveléstudományok	Forray R. Katalin	A MAB a doktori iskoláról a döntést - további adatok bekérése miatt - 2010. szeptem-ber 30-ig elhalasztja . Addig a doktori iskola új hallgatót nem vehet fel a 2010/11-es tanévre.	2005	N
162	SzTE	Neveléstudományok	Csapó Benő	A MAB a doktori iskoláról a döntést - további adatok bekérése miatt - 2010. szeptem-ber 30-ig elhalasztja . Addig a doktori iskola új hallgatót nem vehet fel a 2010/11-es tanévre.	2006	F
8	NyME	gazdálkodás- és szerezéstudományok	Székely Csaba	A MAB a doktori iskoláról a döntést - további adatok bekérése miatt - 2010. szeptem-ber 30-ig elhalasztja . Addig a doktori iskola új hallgatót nem vehet fel a 2010/11-es tanévre.	2001	F

Akkreditált doktori iskolák

DI kód	Intézm.	Tud.ág	DI vezető	Határozat szám	Előző akkr.	Minősítés 2008	Akkreditáció hatálya
177	DE	állam- és jogtudományok	Szabó Béla	2010/1/XI/2/353.	2006	„F” (2008)	2014. XII. 31-ig
152	PTE	építésztechnológiai tudományok/építőművészet	Bachman Zoltán	2010/1/XI/2/363.		„N” (2009)	2014. XII. 31-ig
28	LFZE	művészettörténeti és művelődéstörténeti tudományok (PhD), zeneművészet (DLA)	Jeney Zoltán	2010/1/XI/2/354.	2002	„I” (2008)	2014. XII. 31-ig
103	PTE	földtudományok	Tóth József	2010/1/XI/2/355.	2002	„N” (2008)	2014. XII. 31-ig
132	ZMNE	hadtudományok	Szabó János	2010/1/XI/2/356.	2002	„I” (2008)	2012. XII. 31-ig (A MAB 3 év múlva, NATO- és civil szakértő bevonásával, a helyszínen értékeli az iskola tevékenységét.)
153	ZMNE	katonai műszaki tudományok	Solymosi József	2010/1/XI/2/357.	2002	„I” (2008)	2012. XII. 31-ig (A MAB 3 év múlva, NATO- és civil szakértő bevonásával, a helyszínen értékeli az iskola tevékenységét.)
201	DE	klinikai orvostudományok	Márton Ildikó	2010/1/XI/2/358.	A törzstagok a DE 2009. októberében akkreditált doktori iskolájából (D44) váltak ki, törzstagként megfeleltek. A D44 doktori iskola törzstagállománya változatlanul erős, a DI koherenciája nem gyengült.		2014. XII. 31-ig
44	DE	klinikai orvostudományok	Berta András	2010/1/XI/2/359.			2014. XII. 31-ig
162	SzTE	neveléstudományok	Csapó Benő	2010/5/X/2/369.		Vidákovich Tibor egyetemi tanári kinevezésével a D162 doktori iskolának megvan a 4 „megfelel” minősítésű egyetemi tanár törzstagja	2015. IV. 30-ig

Nemzetközi közös doktori képzés (pontosság)

Ha magyar felsőoktatási intézményekben működő doktori iskolák akkreditációt kaptak, lehetőségük nyílik nemzetközi közös képzésekre külföldi doktori iskolákkal.

A doktori iskolák létesítésének és működésének követelményeiről szóló 2008/8/II/2. sz. MAB-határozat és a közös képzésekről szóló 2008/9/IX/1. sz. határozat harmonizálása érdekében **megváltozik a 2008/8/II/2. sz. határozat 3.3. és 3.4. pontja.**

Az eddigi szöveg:

3.3. Hazai és külföldi egyetem akkor létesíthet írásos megállapodása alapján közös doktori iskolát, és ítélhet oda közösen doktori fokozatot (*joint degree*), ha a hazai egyetem – a MAB szakértői véleménye alapján – önállóan is megfelel a jelen követelményeknek, és a külföldi intézmény is önállóan jogosult országában doktori fokozat odaítélésére. A közösen kiállított doktori oklevelet mindkét intézmény saját szabályai szerint jegyzi.

3.4. Minden együttműködési forma esetén a MAB-hoz írásban benyújtott közös képzési kérelemhez csatolni kell az erre vonatkozó részletes írásos megállapodást is.

Az új szöveg:

2010/4/IV. (DI) Nemzetközi közös doktori képzés (pontosság)

3.3. *Hazai felsőoktatási intézmények együttműködése a doktori képzésben és fokozatszerzésben témavezetők és oktatók fel-*

kérése-/ fogadása keretében valósulhat meg. Törzstag csak egy doktori iskolában lehet valaki, abban az intézményben, ahova akkreditációs nyilatkozatát adta. Erről az intézmények megállapodást köthetnek, amit a doktori iskola honlapján, továbbá a www.doktori.hu adatbázisban is meg kell jeleníteni, és erről a MAB-ot értesíteni kell. A képzés az akkreditált intézmény székhelyén vagy a beadványban megnevezett telephelyén folyik. Kihelyezett képzés új doktori iskola akkreditálását igényli. A fokozat kiadására mindig az az akkreditált doktori iskolát működtető intézmény jogosult, amelyik a doktorjelölt jelentkezését elfogadta.

3.4. *Hazai és külföldi egyetem akkor indíthat közös doktori fokozat (joint degree) kiadására irányuló képzést, ha a közös képzésről készített írásos megállapodás tartalmazza, hogy*

- a az közös doktori képzésre és közös PhD fokozat kiadására irányul,*
- b a magyar együttműködő partner akkreditált felsőoktatási intézmény akkreditált doktori iskolája,*
- c) a külföldi együttműködő partner(ek) is akkreditált felsőoktatási intézmény(ek)-/doktori iskolá(i). Ezt a megállapodást is meg kell jeleníteni a doktori iskola honlapján, továbbá a www.doktori.hu adatbázisban, és erről a MAB-ot értesíteni kell.*

Törzstagi megfelelés módosítása

A MAB 2008 elején akkreditált néhány új doktori iskolát, amelyben – az akkor érvényes követelmények szerint – „feltételesen megfelel” minősítést kaptak azok a törzstagok, akiknek még nem volt témavezetett, sikeresen védett doktorjelölt hallgatójuk, de egyébként minden szempontnak megfeleltek. A ma érvényes kö-

vetelmények szerint új és legfeljebb 3 éves doktori iskolában „megfelel” minősítést kaphat az a törzstag is, akinek még nincs végzett hallgatója, ha a doktori iskola legalább 3 törzstagjának van végzett hallgatója. Ezek a törzstagok a következők.

a DI MAB-kódja és intézménye	Törzstag neve	Minősítés	MAB határozat szám
181 DE	Kruppa András Tibor	megfelel	2010/4/X/1/4601.
183 DE	Korponay-Szabó Ilma	megfelel	2010/4/X/1/4599.
183 DE	Lányi Árpád	megfelel	2010/4/X/1/4600.
187 SzE	Patyi András	megfelel	2010/4/X/1/4602.
187 SzE	Sulyok Gábor	megfelel	2010/4/X/1/4603.
187 SzE	Vavró István	megfelel	2010/4/X/1/4604.

SZAKLÉTESÍTÉSI ÉS SZAKINDÍTÁSI VÉLEMÉNYEZÉSEK

Nem támogatott alapszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Bk169	SzF	<i>drámainstruktor (drámakultúra-terjesztő, drámajáték-szervező szakirányok)</i>	2010/4/XI/1.

Támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
Mk495	DE	<i>digitális bölcsészet (digitális kultúra, számítógépes nyelvészet szakirányok)</i>	2010/1/XIV/13.

Nem támogatott mesterszak képzési és kimeneti követelmények

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Mk496 (Mk402)	ELTE	<i>tudománykommunikáció a természettudományban (tudománykommunikáció és tudományos ismeretterjesztés, természettudományos múzeumi ismeretterjesztés, kutatásmenedzsment szakirányok)</i>	2010/1/XIV/14.
Mk498 (Mk402)	ELTE	<i>Közel-Kelet tanulmányok</i>	2010/1/XIV/15.
Mk494mód	PE-PTE	<i>mediterrán tanulmányok (balkán, Ibéro-amerikai, Iszlám, Latin Mediterráneum szakirányok)</i>	2010/1/XIV/16.
Mk497	MKE-KE	<i>szcenográfusművész (dísplet- és jelmeztervező, jelmez- és bábtervező, dísplet- és bábtervező szakirányok)</i>	2010/4/XI/8.
Mk499	ELTE	<i>szociális munka szupervíziója</i>	2010/4/XI/9.
Mk500	SE	<i>családtudományi és családterápiás (családtudományi és családterápiás szakirányok)</i>	2010/5/VIII/2.

Támogatott alapképzési szakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Bs1181	BKF	<i>kameraman</i>	2010/1/XIV/1.
Bi20szakir. mód.	DE	<i>egészségügyi gondozás és prevenció (népegészségügyi ellenőr szakirány angol nyelven)</i>	2010/1/XIV/2. (támogatás megjegyzéssel)
Bi275szakir. mód.	DE	<i>ápolás és betegellátás (gyógytornász szakirány angol nyelven)</i>	2010/1/XIV/3. (támogatás megjegyzéssel)
Bs1169	KRF	<i>gazdaságinformatikus</i>	2010/1/XIV/4. (támogatás megjegyzéssel)
Bs515monit.	SzF	<i>műszaki menedzser (gépgyártó szakirány)</i>	2010/1/XIV/7. (támogatás megjegyzéssel)
Bs1174	WSÜF	<i>emberi erőforrások</i>	2010/1/XIV/12. (támogatás megjegyzéssel)

Nem támogatott alapképzési szakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Bs1173	ME	<i>szociális munka</i>	2010/1/XIV/5.
Bs1176	PE	<i>szőlész-borász mérnöki</i>	2010/1/XIV/6.
Bs550monit.	SzF	<i>gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki (környezetvédelmi és tájgazdálkodási szakirány)</i>	2010/1/XIV/8.
Bs1177	SzIE	<i>képi ábrázolás (festészet képgrafika szakirány)</i>	2010/1/XIV/9.

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Bs1180	SzIE	<i>elektronikus ábrázolás (elektrográfia szakirány)</i>	2010/1/XIV/10.
Bs1171	WSÜF	<i>nemzetközi tanulmányok</i>	2010/1/XIV/11.
Bs1178	BGF	<i>gazdaságinformatika (logisztikai informatikus üzleti intelligencia szakirány)</i>	2010/4/XI/2.
Bs1179 (Bk169)	SzF	<i>drámainstruktor (drámainstruktor szakirány)</i>	2010/4/XI/3.
Bs1183	SzE	<i>emberi erőforrás</i>	2010/4/XI/4.
Bs1184	SzTE	<i>környezetgazdálkodási agrármérnök (élelmiszeripari környezetgazdálkodás szakirány)</i>	2010/4/XI/5.
Bs1185 _{szakir}	NyME	<i>gyógypedagógia (logopédia szakirány)</i>	2010/4/XI/6.
Bs1186	KJF	<i>történelem</i>	2010/4/XI/7.
Bs1187	SzE	<i>nemzetközi gazdálkodási (nemzetközi kommunikáció, regionális kapcsolatok szakirányok)</i>	2010/5/VIII/1.

Támogatott mesterszakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms1240 _{szhk.}	BCE	<i>vezetés és szervezés (szhk: Csíkszereda, Románia, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem)</i>	2010/1/XIV/18. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1211	BME	<i>forma- és vizuális környezettervező mérnöki</i>	2010/1/XIV/19. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1193	DE	<i>kommunikáció- és médiatudomány</i>	2010/1/XIV/20. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1221	DE	<i>biotechnológia (gyógyszer-biotechnológia, környezet-biotechnológia szakirányok)</i>	2010/1/XIV/22. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1170	ELTE	<i>reneszánsz tanulmányok</i>	2010/1/XIV/24. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1189	ELTE	<i>indológia (szanszkrit, hindi szakirányok)</i>	2010/1/XIV/25. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1203	ELTE	<i>hungarológia (történelem, irodalom, nyelvészet, magyar mint idegen nyelv szakirányok)</i>	2010/1/XIV/26.
Ms1204	ELTE	<i>iszlám tanulmányok</i>	2010/1/XIV/27.
Ms1202	KE	<i>regionális és környezeti gazdaságtan (területfejlesztési szakirány)</i>	2010/1/XIV/29.
Ms1192	MOME	<i>fém művesség</i>	2010/1/XIV/31.
Ms1219	NyME	<i>tervezőgrafika</i>	2010/1/XIV/32.
Ms1205	PTE	<i>francia nyelv, irodalom és kultúra</i>	2010/1/XIV/34. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1238	SE	<i>egészségügyi menedzser (részidejű képzés)</i>	2010/1/XIV/37.
Ms1222	SzE	<i>szerkezettervező építész mérnöki</i>	2010/1/XIV/39. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1224	SzE	<i>településmérnöki</i>	2010/1/XIV/40. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1198	SzIE	<i>műszaki menedzser</i>	2010/1/XIV/41. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1232	SzIE	<i>logisztikai menedzserment</i>	2010/1/XIV/42. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1230	BME	<i>mérnök tanár (villamosmérnöki szakképzettség)</i>	2010/1/XIV/44.
Ms1231	BME	<i>mérnök tanár (mérnök informatikus szakképzettség)</i>	2010/1/XIV/45.
Ms1227	KRE	<i>magyar mint idegen nyelv tanára</i>	2010/1/XIV/47. (támogatás megjegyzéssel)
Ms1245	LFZE	<i>tanári modul</i>	2010/1/XIV/48.
Ms1128 _{mód}	LFZE	<i>zenetanár (zongora-, orgona-, csembalótanár szakképzettség)</i>	2010/1/XIV/49.
Ms1129	LFZE	<i>zenetanár (harmonika-, hárfá-, gitár-, cimbalomtanár szakképzettség)</i>	2010/1/XIV/50.

Kód	Benyújtó	Kérelem címe	Határozatszám
Ms1130	LFZE	zenetanár (hegedű-, mélyhegedű-, gordonka-, gordontanár szakképzettség)	2010/1/XIV/51.
Ms1131	LFZE	zenetanár (fuvola-, oboa-, klarinét-, fagott-tanár szakképzettség)	2010/1/XIV/52.
Ms1132	LFZE	zenetanár (kürt- trombita-, harsona-, tuba-, ütőhangszertanár szakképzettség)	2010/1/XIV/53.
Ms1133	LFZE	zenetanár (jazz-zongora-, jazzgitár-, jazzbasszusgitár-, jazzbőgő-, jazzszaxofon-jazztrombita-, jazzharsona-, jazzdobtanár szakképzettség)	2010/1/XIV/54.
Ms1134	LFZE	zenetanár (jazzénektanár szakképzettség)	2010/1/XIV/55.
Ms1135	LFZE	zenetanár (zeneismeret-tanár szakképzettség)	2010/1/XIV/56.
Ms1136	LFZE	zenetanár (jazz-zeneszerzés-tanár szakképzettség)	2010/1/XIV/57.
Ms1137	LFZE	zenetanár (egyházzzenetanár szakképzettség, egyházzene-orgona, egyházzene-kórusvezetés szakirányok)	2010/1/XIV/58.
Ms1138	LFZE	zenetanár (népzenetanár szakképzettség, népi vonós: hegedű, brácsa, nagybőgő-cselló-ütőgardon; népi pengetős: citera-tambura-koboz-tekerő; népi fívós: furulya-duda, klarinétárogató; népi cimbalom; népi ének szakirányok)	2010/1/XIV/59.
Ms1139	LFZE	zeneművész-tanár (zongora-, orgona-, hárfa-, gitár-, hegedű-, mélyhegedű-, gordonka-, gordon-, fuvola-, klarinét-, oboa-, fagott-, kürt-, trombita-, harsona-, tuba-, ütőhangszer-művész, egyházzene-kóruskarnagy, egyházzene-organaművész, operaének-, oratórium- és dalénekművész, zeneteoretikus, muzikológus, zeneszerző szakképzettség)	2010/1/XIV/60.
Ms1213	ME	ember és társadalom műveltségterületi tanár	2010/1/XIV/61. (megjegyzéssel támogatja)
Ms1207	NyME	közgazdász-tanár (kereskedelem és marketing szakképzettség)	2010/1/XIV/62. (megjegyzéssel támogatja)
Ms1210	PTE	zenetanár (zeneismeret-tanár szakképzettség)	2010/1/XIV/63. (megjegyzéssel támogatja)
Ms1196	DE	digitális bölcsészet (digitális kultúra, számítógépes nyelvészet szakirányok)	2010/4/XI/10. (megjegyzéssel támogatja)
Ms1242	PPKE	andragógia	2010/4/XI/17.
Ms1244	ELTE	sinológia	2010/4/XI/18. (megjegyzéssel támogatja)
Ms1248	DE	andragógia	2010/4/XI/19.
Ms1229	NyME	andragógus tanár	2010/4/XI/21.
Ms1247	PPKE	etikatanár	2010/4/XI/22.
Ms1199 ^{mód}	PPKE	digitális bölcsészet (számítógépes nyelvészet szakirány)	2010/5/VIII/3. (megjegyzéssel támogatja)
Ms1251	ZsKF	andragógia (geronto andragógus, képzési vezető szakirányok)	2010/5/VIII/5.
Ms1252 ^{szhk}	SzE	vezetés és szervezés (emberi erőforrás menedzsment és szervezetfejlesztés szakirányok) székhelyen kívül: Székelyudvarhely	2010/5/VIII/6.
Ms1246	NyF	informatikatanár	2010/5/VIII/8.

Nem támogatott mesterszakindítási kérelmek

Kód	Benyújtó	A kérelem címe	Határozatszám
Ms1201	ÁVF	<i>nemzetközi tanulmányok (Európa-tanulmányok, nemzetközi gazdasági kapcsolatok szakirányok)</i>	2010/1/XIV/17.
Ms1195	DE	<i>hungarológia</i>	2010/1/XIV/21.
Ms1225	DE	<i>gépészmérnöki</i>	2010/1/XIV/23.
Ms1218	ELTE	<i>japanológia</i>	2010/1/XIV/28.
Ms1200	KRE	<i>terminológia</i>	2010/1/XIV/30.
Ms1223	PE	<i>egészségügyi mérnöki (egészségügyi mérnökinformatikus szakirány)</i>	2010/1/XIV/33.
Ms1206	PTE	<i>orosz nyelv és irodalom (orosz szakfordító és szaknyelvi referens, orosz műfordító szakirányok)</i>	2010/1/XIV/35.
Ms1217	PTE	<i>kulturális mediáció</i>	2010/1/XIV/36.
Ms1215	SzE	<i>pénzügy (vállalati pénzügyek szakirány)</i>	2010/1/XIV/38.
Ms1220	ZsKF	<i>kommunikáció és médiatudomány</i>	2010/1/XIV/43.
Ms1209	GFHF	<i>etikatanár</i>	2010/1/XIV/46.
Ms1214 (Mk497)	MKE-KE	<i>szcenográfusművész (dísplet- és jelmeztervező, jelmez- és bábtervező, dísplet- és bábtervező szakirányok)</i>	2010/4/XI/11.
Ms1226	GFHF	<i>pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés (pasztorális tanácsadás, pasztorális szervezetfejlesztés, karitástudomány szakirányok)</i>	2010/4/XI/12.
Ms1228	PTE	<i>építőművész</i>	2010/4/XI/13.
Ms1235 ^{szakir}	PPKE	<i>pszichológia (fejlődés és klinikai gyermekpszichológia szakirány)</i>	2010/4/XI/14.
Ms1236	NyME	<i>kulturális mediáció</i>	2010/4/XI/15.
Ms1237	MTF	<i>koreográfus (balett és moderntánc, néptánc szakirány, részidős képzés)</i>	2010/4/XI/16.
Ms1216	KRE	<i>japántanár</i>	2010/4/XI/20.
Ms1241	ME	<i>munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási</i>	2010/5/VIII/4.
Ms1234	NyME	<i>ember és társadalom műveltségterületi tanár</i>	2010/5/VIII/7.
Ms1253	KE	<i>vizuális- és környezetkultúra-tanár</i>	2010/5/VIII/9.

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

a MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG
hivatalos lapja

Szerkeszti: a MAB titkársága
1061 Budapest, Király u. 16.
Telefon: 344-0314
Fax: 344-0313
E-mail: muharine@mab.hu
INTERNET: <http://www.mab.hu>

Felelős kiadó: Szántó Tibor
Szerkesztő: Muhariné Szabó Szilvia

© Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

HU-ISSN 1416–5899

A nyomdai munkálatokat a CYPRESS Nyomdai Szolgáltató Kft. végezte
Felelős vezető: Ónodi Róbert

Megjelent: 2010. június hónapban

Terjeszti a MAB Titkársága